THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 35 c. TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIS – JANUARY 10, 1990 Nr. 6

Dešimtoji Sąjūdžio sesija

Sąjūdis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė

Vilnius. Sausio 6 d. Lietuvos TSR Mokslų Akademijos salėje vyko pirmoji šiais metais X Sąjūdžio Seimo sesija.

Seimo seniūnu išrinktas Aleksandras Abišalas.

Nuo pat sesijos pradžios daug diskutuota dėl Lietuvos Komunistų partijos narių dalyvavimo Sąjūdyje ir ypač Seimo Taryboje bei rinkimuose po Sąjūdžio vėliava. Tačiau dauguma Seimo narių pritarė nuomonei, kad artėjančiuose rinkimuose į Lietuvos TSR Aukščiausiąją tarybą, vertinant kandidatų į deputatų kompetentingumą, reikia orientuotis ne į jų partinę priklausomybę, o į asmenines savybes. Tuo pačiu pažymėta, kad priešrinkiminėje platformoje komunistas, remiamas Sąjūdžio, turi labai tiksliai nubrėžti savo veiklos planą būsimajame parlamente.

Sąjūdžio iniciatyva

Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas **Česlovas Stankevičius** Seimui pristatė Sąjūdžio rinkiminės platformos programos projektą.

Kazimieras Motieka, vertindamas artėjantį M. Gorbačiovo vizitą Lietuvon, pažymėjo: „(...) Seimo sesijoje pasigendu kalbų apie Nepriklausomybės atkūrimo planą. Dabar atėjo laikas jos ne tik siekti parlamentiniu keliu, bet ir reikalauti. Juolab, kad kitos tokios progos Lietuva gali neturėti. M. Gorbačiovui atvykus į Vilnių, privalome sukviesti kiek galime daugiau Lietuvos žmonių bei pareikalauti laisvės".

Zita Šličytė nuogąstavo, kad Sąjūdis perleido iniciatyvą Komunistų partijai ir gali pralaimėti artėjančiuose rinkimuose. Ji pasiūlė vasario 3 dieną įvyksiančiai Sąjūdžio priešrinkiminei konferencijai suteikti Suvažiavimo statusą. Priešingos nuomonės buvo kitas TSRS Liaudies deputatas Kazimieras Uoka: „(...) Nereikia ne tik suvažiavimo, bet ir konferencijos. Savo kalbomis vasario 3 dieną mes dar kartą nusibosime Lietuvos žmonėms. (...)" Susumavus balsavimo rezultatus, nutarta, kad išlieka anksčiau priimta nuostata: konferencija įvyks vasario 3 dieną Vilniuje, Sporto rūmuose ir suvažiavimo įgaliojimų ji neturės.

Seimo Tarybos pirmininkas **Vytautas Landsbergis** perskaitė Seimo nariams metmenų projektą apie tolimesnį Sąjūdžio bendradarbiavimą su Pasaulio Lietuvių Bendruomene, taip pat supažindino su nutarimo projektu dėl LPS ir PLB bendros konsultacinės bendradarbiavimo tarybos įkūrimo. Seimas pritarė šiam nutarimui.

Taip pat buvo pritarta Lietuvos Laikinosios politinės Konsultacinės Tarybos sudarymo idėjai.

LSDP atstovas, TSRS Liaudies deputatas **Juozas Olekas** perskaitė pareiškimą „Dėl atsikuriančių politinių partijų ir Sąjūdyje esančių nepartinių žmonių politinio klubo sudarymo".

Vilniuje lietuviai demonstruoja, kai tauta su pusantro milijono gyventojų parašų pasisakė, kad Sovietų Sąjungos kariuomenė pasitrauktų iš pavergtos Lietuvos. Nešamas plakatas su įrašu „Raudonoji armija, namo!"

Sąjūdžio nutarimai

Vilnius, – sausio 8 d. SIA pranešė šį LPS Seimo nutarimą dėl ryšių su Lietuvos Komunistų partija.

Sąjūdis buvo ir yra politinė opozicija Lietuvos Komunistų partijai, tačiau gali telktis bendram pasipriešinimui išorinės grėsmės atveju.

Atsižvelgdamas į LKP XX suvažiavimo priimtus Lietuvos Komunistų partijos Statutą ir programą, orientuojančius šią partiją veikti Lietuvos laisvės labui, LPS Seimas pritars tiems LKP vadovybės veiksmams, kurie gali būti naudingi nepriklausomos demokratinės Lietuvos valstybės atkūrimui.

Seimas mano, kad LKP turi įvertinti savo praeitį ir įvardinti nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus ir valstybę, pasmerkti Bažnyčios persekiojimą, atsiriboti nuo tų nusikaltimų bei jų vykdytojų, likviduoti savo senąsias struktūras ir atmesti buvusius veiklos metodus. Partiškumas negali teikti privilegijų nei politinės valdžios, nei gamybos valdymo, nei buitinėje plotmėje. Komunistai Sąjūdžio nariai turi aiškiai apibrėžti savo nuostatą LPS platformos rinkiminės taktikos ir būsimos parlamentinės bei partinės veiklos atžvilgiu.

LPS Seimas priėmė ir šią rezoliuciją.

REZOLIUCIJA

LPS Seimas kreipėsi į Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos prezidiumą, kad nebūtų atidėliojama Aukščiausiosios Tarybos neeilinė sesija, skirta referendumui dėl nenuolatinių gyventojų dalyvavimo rinkimuose į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir vietines tarybas. Šioje neeilinėje sesijoje taip pat būtina paskelbti, kad TSRS Konstitucinės priežiūros įstatymo ir atitinkamo komiteto Lietuva nepripažįsta.

Atkursime laisvą Lietuvą

Vilnius. – LPS Seimo Taryba sausio 11 d. organizuoja Lietuvos žmonių sueigą „Laisvę ir Nepriklausomybę Lietuvai!" Sueiga vyks Lietuvos sostinėje Vilniuje, Katedros aikštėje ir jos prieigose – Gedimino prospekte, Senamiestyje. Pradžia 4 val. popiet. 5 val. popiet visoje Lietuvoje kviečiami 15 min. tyloje su uždegtomis žvakėmis rankose susikaupti vienai minčiai: esame laisvi žmonės, atkursime laisvą Lietuvą. 5:15 val. – skamba bažnyčių varpai. Giedosime Lietuvos himną, kitas mūsų giesmes. 5:30 val. visose Lietuvos bažnyčiose bus laikomos šv. Mišios už laisvą Lietuvą.

Primenama, kad Vilniaus Sąjūdžio Taryba sausio 10 d. 13 val., rengia mitingą Katedros aikštėje.

Organizacinis komitetas

– **Pirmadienį** į Vilnių atvyko Sovietų Politbiuro nariai Vadimas Medvedevas ir Juris Masliukovas, kad iš anksto paruoštų dienotvarkę Gorbačiovo vizitui.

Lietuvos partijos rengia planus

Vilnius. SIA – Sausio 4 d. Teatro Veikėjų Sąjungos salėje įvyko Lietuvos opozicinių politinių partijų, organizacijų ir judėjimų konsultacinis susirinkimas. Posėdyje pirmininkavęs Lietuvos Laisvės Lygos atstovas Antanas Terleckas, apžvelgdamas respublikos politinio gyvenimo nūdieną, pasakė: „Michailas Gorbačiovas – pernelyg gudrus politikas, kad nesuvoktų, jog savarankiška Lietuvos Komunistų partija privalo laimėti rinkimus (...)". Po jų, A. Terlecko nuomone, „Maskvos partinė valdžia su LKP darys tą, ką panorės. Atskirai su komunistais galima kalbėti, tačiau su Komunistų partija, kaip organizacija – ne. Opozicinių politinių partijų pagrindinis tikslas dabar – visomis jėgomis stengtis, kad į naujai išrinktą Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą patektų kuo mažiau komunistų".

Susirinkimo metu vyko diskusijos dėl pasiruošimo rinkimams. Daugelis kalbėjusiųjų priekaištavo Sąjūdžio rinkiminei platformai. Reziumuodamas pareikštas mintis, Šiaulių Sąjungos narys Romualdas Zikus pastebėjo, kad opozicinėms politinėms partijoms ir judėjimams savo atstovus rinkimuose reikia kelti tik ten, kur prieš LKP kandidatus balotiruosis Sąjūdžio remiami komunistai.

Posėdžio metu sudaryta Konsultacinė komisija, kuri iki sausio 11 d. privalės paruošti rinkiminės taktikos ir strategijos metmenų planą. Komisija sudaro 10 asmenų, atstovaujančių įvairioms opozicinėms politinėms partijoms ir judėjimams.

Michailo Gorbačiovo vizito Lietuvos metu Konsultacinio susirinkimo dalyviai kvies TSKP CK Generalinį Sekretorių susitikti prie apvalaus stalo.

Taip pat nutarta sausio 20 d. Kaune sušaukti bendrą Nepriklausomybės Sąjungos konferenciją „Dėl Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo plano sudarymo". Šiam tikslui paruošti konferencijos programos, įstatytų, statuto ir kreipimosi „Į Lietuvos žmones dėl politinės padėties respublikoje" projektai.

Lietuvos Laisvės lyga nutarė neboikotuoti rinkimų į LTSR AT ir pareiškė juos remsianti. Tačiau savo kandidatų į parlamentą LLL nesiūlys.

Kreipimasis į Lietuvos žmones

Vilnius, sausio 8 d. – 1990 m. sausio 10 d. į Lietuvą atvyksta M. Grobačiovas ir kiti TSKP CK nariai. Atvykstama partiniais reikalais – tartis su savarankiška LKP, tačiau mums yra svarbūs valstybės reikalai. Todėl privalome priminti ir kelti svarbiausią – Lietuvos valstybės atkūrimo – klausimą.

M. Gorbačiovą turėtume sutikti ne kaip TSKP Generalinį Sekretorių, bet kaip Tarybų Sąjungos vadovą, TSRS Aukščiausiosios Tarybos pirmininką.

Kviečiame išeiti į gatves su šūkiu „Laisvę Lietuvai" ir paremti šiuos reikalavimus kaimyninės šalies prezidentui:

1. Pasmerkti 1940 m. birželio 15 d. įvykdytą agresiją prieš nepriklausomą Lietuvos valstybę ir jos prievartinį neteisėtą prijungimą prie TSRS.
2. Išvesti iš Lietuvos jai nepriimtiną TSRS kariuomenę (šį reikalavimą pasirašė 1,5 mil. Lietuvos gyventojų.
3. Dar kartą, sekant Lenino pavyzdžiu, visiems laikams atsisakyti nuo visų pretenzijų į lietuvių tautą, teritoriją ir valstybinį suverenitetą.

V. Landsbergis
LPS Seimo Tarybos pirmininkas

Lietuvos žmonės!

Vilnius. – Į Lietuvą atvyksta TSRS vadovas, TSRS AT pirmininkas Michailas Gorbačiovas. Mes tikime, kad vizito metu geros valios žmonės dar kartą patvirtins savo ryžtingą apsisprendimą taikiu konstituciniu keliu atkurti laisvą, demokratinę ir nepriklausomą Lietuvos valstybę, draugiškai bendraujančią su Tarybų Sąjunga ir kitomis kaimyninėmis valstybėmis. Kartu pareiškiame: jokia politinė partija pati viena negali atstovauti Lietuvos interesų. Pasitikime garbingąjį svečią taikingomis manifestacijomis, kurių devizas: LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ LIETUVAI!

Tegu mus vienija ryžtas, rimtis ir susikaupimas.

Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio **Seimo Taryba**

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Sąjūdžio** informacijos žinių agentūra išsiuntinėjo visoms pasaulio žinių agentūroms pranešimą, kad M. Gorbačiovas atvyksta į Lietuvą kartu su kitais savo vyriausybės nariais. Kartu pranešė, kad yra organizuojamas masinis mitingas Katedros aikštėje šūkiu: „Lietuvai laisvė! Lietuvai nepriklausomybė!" ir įteikė visą programą, kurią ir mes skelbiame šiame puslapyje.

– **Mitinge** bus reikalaujama, kad iš Lietuvos būtų išvesta okupacinė kariuomenė. Šį reikalavimą jau pasirašė 1.5 milijono Lietuvos gyventojų.

– **Sąjūdis** ragina Lietuvos komunistų Aukščiausiąją tarybą pradėti derybas su TSRS valdžios organais, kad būtų sukurti draugiški abiejų valstybių santykiai, pagrįsti 1920 metų liepos 12 dienos Lietuvos ir Rusijos Taikos sutartimi.

– **„U.S News & World Report"** žurnalas šią savaitę išėjusiame numeryje plačiai rašo: „Is the Soviet Union next?" straipsnyje, net devyniuose puslapiuose su nuotraukomis, žemėlapiais ir statistinėmis žiniomis apie Pabaltijo respublikas; daugiausia vietos skiriama Lietuvai. Puikų straipsnį paruošė žurnalistai – Jeff Trimble Lietuvoje ir Douglas Stanglin Washingtone. Kartu primenama Robin Knight iš Helsinkio straipsnyje, kad Suomija galėtų būti pavyzdžiu Pabaltijo valstybėms – finlandizacijos idėja.

– **„Insight"** žurnalas šią savaitę savo santraukiniame straipsnyje apie pasaulio įvykius Lietuvai paskiria du puslapius. Atrodo korespondentas Jonas Bernstein pasinaudojo Viktoro Nako suteiktomis labai objektyviomis informacijomis.

– **„The Christian Science Monitor"** reporterė Linda Feldmann iš Vilniaus rašo plačiai apie paskutinius įvykius Lietuvoje sausio 8 d. numeryje. Tarp kitko, ji pažymi, jog paskutiniai apklausinėjimų Lietuvoje duomenys rodo, kad dabar LKP yra trimis procentais populiaresnė už Sąjūdį. Ji sako, jog Centro komitetas Maskvoje šį mėnesį pasisakys dėl Lietuvos ir, atrodo, sutiks su de facto status quo padėtimi be formalaus patvirtinimo.

Organizuojasi Sovietų respublikos

Rems tuos, kurie demokratai

Vilnius. SIA – Sausio 6-7 dienomis Sąjūdžio būstinėje įvyko Tarpregioninės Demokratinių Organizacijų Asociacijos antrosios konferencijos organizacinio komiteto susirinkimas, kuriame buvo priimtas tokio turinio komunikatas:

Tarpregioninės demokratinių organizacijų asociacijos (rusiškai MADO) II konferencijos organizacinis komitetas susirinko Vilniuje šviesios Kalėdų šventės (pagal pravoslavų kalendorių) dieną. Primename, kad vienu ar kitu būdu dalyvauti MADO darbe pareiškė norą daugiau nei 100 organizacijų iš 12 respublikų.

Kokia prasmė kurti šią asociaciją? Centrinė ir respublikinė valdžia nesugeba spręsti aštrių prieštaravimų, kylančių tiek tarp tautų, tiek tarp respublikų. Be to, daugelyje respublikų vyksta valdžios persiskirstymas neformalių ir pusiau formalių liaudies judėjimų naudai. Dėl to ypač svarbus tiesioginis ir reguliarus dialogas. Tokią galimybę asociacijos nariams suteikia MADO konferencijos, kurios rengiamos kartą per tris mėnesius įvairiuose šalies rajonuose. (1989 m. rugsėjo mėn. – Leningrade, spalio mėn. – Čeliabinske, 1990 m. vasario mėn. Vilniuje).

Naujos sąjungos tikslai

Pagrindiniais savo uždaviniais MADO laiko:

– pertvarkyti šalies teisinę sistemą visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės pagrindu,

– reformuoti ekonominę sistemą – visų nuosavybės formų lygiateisiškumas, nuoseklus ekonomikos demonopolizavimas, gamybos priemonių ir nacionalinių turtų perdavimas respublikoms,

– sudaryti naują sąjunginę sutartį,

– sukurti politinės ir socialinės apsaugos sistemą visoms gyventojų grupėms pereinamuoju laikotarpiu,

– remti deputatus, reiškiančius liaudies valią,

– plėsti ryšius su šalies ir užsienio demokratiniais judėjimais, koordinuoti demokratinių jėgų veiksmus,

– remti tarpregioninę deputatų grupę bei kitus progresyvius deputatus.

MADO programiniai dokumentai išreiškia ekonominio ir politinio pliuralizmo idėjas.

MADO konferencija Vilniuje

MADO organizacinis periodas praėjo. Dabar ji ieško optimalių darbo formų, atitinkančių organizacijos pobūdį. Orgkomitetas nusprendė surengti diskusijas dėl alternatyvinių požiūrių į ekonominę reformą (lyginant su vyriausybės koncepcija). Taip pat bus svarstoma demokratinių organizacijų taktika rinkimų kampanijoje ir jų tarpusavio santykiai po rinkimų. Nacionalinių santykių aštrėjimas verčia įtraukti į dienotvarkę specialios pastovios MADO komisijos kūrimo klausimą.

Sutarus su Sąjūdžiu, II MADO konferenciją numatyta surengti Vilniuje, vasario 2-4 dienomis. Ypatingos aplinkybės čia tos, kad tuo pat metu Vilniuje vyks Sąjūdžio rinkiminė konferencija ir Rytų Europos Forumas. MADO orgkomitetas numato galimybę visų trijų forumų delegatų kontaktams ir bendradarbiavimui.

Lietuvos kitataučiai kreipėsi į Gorbačiovą

Vilnius. – Sausio 6 d. prie Vilniaus Sporto rūmų įvyko socialistinio judėjimo už pertvarką Lietuvoje „Vienybė – Jadinstvo – Jednosč" ir respublikinio dirbančiųjų politinių ir socialinių teisių gynimo komiteto organizuotas mitingas. Vilniaus miesto vykdomasis komitetas leido organizuoti mitingą. Sporto rūmų administracija nebuvo davusi sutikimo tai daryti jų teritorijoje, nes tuo pačiu metu ten vyko švenčių renginiai. Mitingo rengėjai į tai neatsižvelgė.

Mitinge buvo pasisakoma prieš savarankišką Lietuvos komunistų partiją, kviečiama stiprinti Tarybų Sąjungos komunistų partiją. Buvo iškelti lozungai: „TSKP vienybėje – pertvarkos sėkmė", „Partinėms organizacijoms raudonąją vėliavą" ir kt. Mitinge dalyvavo apie 3 tūkstančiai žmonių.

„Paskutiniu lašu..."

Mitinge priimtas kreipimasis į M. Gorbačiovą. Jame sakoma: „Jūs atvykstate į Lietuvą tuo metu, kai politinė situacija respublikoje pasiekė didžiausią įtampą. Paskutiniu lašu, pripildžiusi taurę tapo XX Lietuvos Komunistų Partijos suvažiavimo nutarimai, kurie skelbia TSKP Lietuvos respublikinės partinės organizacijos reorganizciją į savarankišką Lietuvos Komunistų partiją. Tai buvo žingsnis, kurio Jūs negalėjote nenumatyti, nes jo buvo siekiama nuosekliai – iš pradžių nuo sąjunginių organų atsiskyrė kūrybinės sąjungos, po to komjaunimas ir profsąjungos".

Mitinge taip pat buvo platinama brošiūra rusų kalba „Kovoje už valdžią. Iš TSRS liaudies deputatų Sąjūdžio vadovų publikacijų ir pasisakymų".

– **Sąjūdis** reikalauja atlyginti nuostolius už Lietuvos gyventojų genocidą ir tremtį, už Lietuvos gamtos, ūkio ir nacionalinių vertybių naikinimą.

KALENDORIUS

Sausio 10 d.: Agatonas, Ginvilas, Ginvilė, Vilhelmas.

Sausio 11 d.: Palemonas, Audrius, Vilnė, Teodozijus.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:38. Temperatūra dieną 43 l., naktį 27 l.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ,-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LSS PIRMIJOS PIRMININKAS PRANEŠA

1989 m. įvyko LSS Tarybos suvažiavimas. LSS Pirmija turėjo viso dvylika posėdžių — devynis korespondencinius ir tris akivaizdinius.

*

LSS vardu pasiųsta sveikinimai — kardinolui Vincentui Sladkevičiui (per s. vyskupą P. Baltakį) ir Lietuvos Skautų vadovybei (per v.s. kun. J. Pakalniškį). Perduoti sveikinimai Lietuvos Skautų sąjungos suvažiavimui ir pirmajai skautų vadovų stovyklai Lietuvoje.

*

Lietuvos Skautų sąjungos suvažiavime, balandžio mėn. 29-30 d., Vilniuje dalyvavo LSS v.s. I. Kerelienė, v.s. kun. A. Saulaitis ir v.s. tn. S. Gedgaudienė.

*

Lietuvos Skautų sąjungos vadovų stovykloje Dzūkijoje, liepos 20-30 d., LSS Pirmijos, Seserijos ir Brolijos pastangomis stovykloje dalyvavo v.s. Č. Kiliulis, v.s. L. Kiliulienė, v.s.tn. S. Gedgaudienė, s. V. Dilba, s. D. Ramanauskas ir tuo metu Lietuvoje viešėję mūsų Sąjungos vadovai — vadovės. Viso stovyklavo 66.

*

Š.m. vasaros metu JAV lankėsi Lietuvos Skautų sąjungos vadovai — Brolijos V. S. s. Rimantas Ulevičius, — V.S.P. s. Laimonas Daujotas, Seserijos V.S.P. s. Monika Girčytė ir s. Lukrecija Malkevičienė — Kauno krašto atstovė Taryboje. Vadovai dalyvavo „Gintaro" — „Ąžuolo" vadovų mokyklos kursuose Los Angeles bei Californijos skautų stovykloje, Atlanto rajono „Varpas" stovykloje, aplankė Bostono, Worcesterio, Clevelando, Rochesterio, Detroito, Chicagos, Washingtono ir New Yorko vienetus. Su vadovais iš Lietuvos įvyko Pirmijos akivaizdinis posėdis.

*

PARAMA Lietuvos Skautų sąjungai: — Iš 1988 m. Tautinės stovyklos likučio paskirta 3,000 dol.; iš Pirmijos iždo taip pat 3,000 dol., viso — 6,000 dol. Seserija, Brolija ir ASS paskyrė piniginę ir medžiaginę paramą. Lietuvos Skautų sąjungos vadovybei nugabenta daug skautiškos literatūros, medžiaginių skydelių, metalinių lelijėlių — rūtelių, stovyklos marškinukų ir stovyklinio inventoriaus.

*

Lietuvos Skautų sąjungą remti sudarytas specialus komitetas — iš LSS Pirmijos Pirmininko, Seserijos V. Skautininkės, Brolijos V. Skautininko, ASS Vadijos Pirmininkės ir v.s. Č. Kiliulio, kuris yra Pirmijos paskirtas įgaliotinis palaikyti ryšius su Lietuvos skautais,-ėmis. (LSS Tarybos suvažiavimo nutarimas).

Visos aukos, surinktos iš Seserijos, Brolijos, ASS ar pavienių aukotojų, eina per v.s. Č. Kiliulį — atskirą kasą prie LS Fondo parama Lietuvos skautams.

Jei kas siunčia paramą tiesiogiai, prašoma pranešti v.s. Č. Kiliuliui, kad nebūtų dublikacijų; labai svarbu, kad visa parama būtų užregistruota.

Visi vadovai, vykstantieji į Lietuvą, informuoja šakų Vyriausius Skautininkus, LSS Pirmijos Pirmininką ir v.s. Č. Kiliulį, kad būtų galima suderinti paramos persiuntimą.

*

Lietuvių Skautų Sąjunga sveikino — „Draugą" su 80 m. sukaktimi, Balfą — 45 m. veiklos sukakties proga, Akademinį Skautų sąjūdį su 65 m. veiklos sukaktimi, LSS Europos rajoną ir 40 m. Jubiliejinę stovyklą.

*

Lietuvių Skautų sąjungos nutarimu įnešta 1,000 dol. į Pasaulio Lietuvių centrą, Lemonte, IL.

*

1990 m. vyks Lietuvių Skautų sąjungos vadovybės rinkimai. LSS Vadovybės Rinkimų komisija yra sudaryta iš Prezidiumo pirmininko s. fil. Leono Maskaliūno, vicepirm. ps. fil. dr. Vitalijos Vasaitienės, Prezidiumo sekretorės — ps. fil. Svajonės Kerelytės, Mandatų komisijos pirm. — v.s. fil. Halinos Plaušinaitienės ir Balsų skaičiavimo komisijos pirm. — fil. Liudo Volotkos.

Kviečiame visus pagalvoti apie ateinančios kadencijos vadovus ir vadoves ir dalyvauti Rajonuose.

*

1990 m. balandžio mėn. numatomas LSS Tarybos narių suvažiavimas. Pasiūlymus suvažiavimo dienotvarkei prašau siųsti LSS Tarybos Pirmininkui.

Budėkime!

v.s.fil. Petras Molis
LSS Tarybos Pirmijos pirmininkas

Atlanto rajono „Varpo" skautų,-čių stovyklą aplankė LSS ir Lietuvos skautų Brolijų vyriausi skautininkai ir jų pavaduotojai. Iš k.: s. Laimis Daujotas iš Vilniaus, vs Gediminas Deveikis iš Chicagos, s. Rimantas Ulevičius iš Klaipėdos ir Gintas Taoras iš Clevelando.

LS Seserijos vadovės po apžiūrėjimo Lietuvių centro, Lemonte. Iš k.: vs fil. Amanda Muliolienė iš Clevelando, LS Seserijos Garbės gynėja ir „Maironio" lituanistinės mokyklos mokytoja Lemonte vs Malvina Jonikienė, LS Seserijos ir Lietuvių centro Lemonte iždininkė s. fil. Dalia Dundzilienė, LS Seserijos VSP vs Meilė Mickienė iš Washington, D.C. ir JAV Vidurio rajono vadeivė s. Irena Lileikienė iš Omahos.

Nuotr. **Alės Namikienės**

PAGERBKIME DR. V. KUDIRKĄ

Rašytojo A. Merkelio naujausios knygos-monografijos „DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA" sutiktuvių popietė ruošiama Chicagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus salėje šį sekmadienį, sausio 14 d., 2:30 val. p.p.

Programoje: prof. B. Vaškelis kalbės prof. dr. Vincą Kudirką; solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli dainuos dr. Vinco Kudirkos dainas; muz. Alvydas Vasaitis skambins dr. Vinco Kudirkos sukurtus muzikos veikalus;

Vilniaus Jaunimo teatro aktoriai Petras ir Apolonija Steponavičiai skaitys dr. V. Kudirkos kūrybą.

Po programos bus vaišės ir pabendravimas.

Visi kviečiami užbaigti „Varpo" jubiliejinius metus jo įkūrėjo ir ilgamečio redaktoriaus pagerbimu, dalyvaujant monografijos sutiktuvėse. Visus kviečia ir atsilankant laukia

Vydūno Jaunimo fondas ir Akademinis Skautų sąjūdis

LSS PIRMIJOS KONKURSO LAIMĖTOJAI

Ps. prel. Juozas Prunskis Lietuvių Fonde yra deponavęs tam tikrą sumą pinigų, kurių palūkanos yra skirtinos skautų jaunimo kūrybos premijoms.

Komisijos nutarimu, po 200 dol. — 1989-tųjų m. premijos yra skiriamos už rašinius šiems jaunuoliams, labiausiai pasireiškusiems lietuviškoje spaudoje:

ps. fil. Ritai Likanderytei
fil. Rasai Miliauskaitei
ps. fil. Gailei Eidukaitei
sk. vyt. Edvardui Tuskeniui.

Vertinimo komisija: „Pelėdų" skiltis.

NELAIMĖ SKAUTIŠKOJE ŠEIMOJE

„Gabijos" redaktorei jvs Marijai ir jos vyrui Antanui Vasiliauskams gruodžio 23 d., besiruošiant iš Toronto vykti šventėms į Otawa pas dukters Giedrės šiemą, Antaną Vasiliauską ištiko mirtinas širdies smūgis. Atvykusi greitoji pagalba jau buvo bejėgė.

Gruodžio 26 d. laidotuvių namuose įvyko įspūdingas atsisveikinimas su velioniu, dalyvaujant gausiam būriui artimųjų ir draugų. Gruodžio 27 d., po šv. Mišių Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, velionis buvo palaidotas Toronto lietuvių kapinėse.

Sesę jvs Mariją ir dukters Giedrės šeimą užjaučia plačioji skautiška šeima, LS Seserijos vadija ir ypač jūrų skautės, kurioms Marija buvo itin artima.

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Tautinio išsilaikymo galia

Kultūringa tauta turi savo spaudą: laikraščius, žurnalus, knygas ir pan. Lietuviai turi taip pat labai rūpestingai puoselėjamą spaudą. Lietuviams savoji spauda yra ne tik kultūros reiškinys, bet ir tautinio išsilaikymo, savosios minties, savosios kūrybos, savojo socialinio pajėgumo apraiška. Be savo spaudos lietuvybė negalės išlikti!

Spauda turi pasiekti lietuvius

Laikraščiui leisti, knygai spausdinti visada reikia pinigų. Jie surenkami iš laikraščių prenumeratorių ir iš knygų pirkėjų. Jei jų yra daug, laikraščiai išsilaiko ir knygos vis dar leidžiamos.

Tautos lobiai neturi žūti

Turime daug kultūrininkų, mokslininkų, rašytojų ir pan. kurie gali parašyti ir parašo labai svarbių lietuviams raštų. Tačiau tik maža dalis tų raštų išleidžiama spausdintu žodžiu. Dideli dvasiniai tautos turtai išnyks net nesurašyti, o ir parašyti veikalai sutrūnės rankraščiuose, jei jie knygos, žurnalo ar laikraščio pavidalu neateis į lietuvių namus.

Knygas reikia pirkti

Bendruomenės iniciatyva pradėta organizuoti lietuvių spaudos dienos: kiekvieno mėnesio paskutinysis šeštadienis.

Spaudos dienos proga visais būdais populiarintina lietuvių sauda.

Raginama tada įsigyti bent po vieną lietuvišką knygą ir taip kiekvieną kartą praturtinti savo liet. knygų rinkinius. Tik po vieną knygą! Ir jau lietuvių knygos reikalai pagerės.

Uždirbantieji tai gali lengvai, padaryti. Ir kiti gali pataupyti liet. knygai įsigyti pinigų. Per rankas perbėga daug smulkių centų, kurie, atsijoti, galėtų kas mėnesį į namus atvesti bent po vieną gerą mūsų knygą.

Be mūsų negali apsieiti

Čia reikia kiekvieno dalies, įskaitant ir mus kiekvieną.

Ne tiek daug yra lietuvių laisvajame pasaulyje. Svarbu, kad kiekvienas sąmoningas lietuvis stengtųsi įsigyti ko daugiausia lietuviškų knygų.

Tik tuo būdu galės išeiti vis naujų veikalų, naujų raštų, naujos kūrybos.

Tik tuo būdu stiprės visi lietuvybės išlaikymo darbai.

Patarimai vadovams:

1. **Spaudos klausimas** nuolat iškyla vieneto veikloje; ji visais atvejais dera uoliai įpinti į skautavimo turinį.

2. sueigose ar užsiėmimuose vis **parodyti** naujų knygų. Vilkiukai galėtų **pavartyti** jiems tinkamą leidinį; ir skautų kas galėtų, pvz., **papasakoti** ką iš skaitytos knygos; sk. vyčiai galėtų **diskutuoti** kokį leidinį. Ir t.t.

3. Trumpų įdomesnių dalykėlių **paskaityti** sueigose iš laikraščių bei knygų.

4. Pastudijuoti, kaip **tvarkomos** knygos lentynose, kokios lentynos ir pan.

5. Įrengti vieneto būkle ar skilties — būrelio iršvoje **knygų lentynėlę, dėti** knygas, **rinkti** žurnalus bei laikraščius.

6. Kai sueiga vyksta patalpoje, šeimininkams leidus, **apžiūrėti** knygas.

7. Pamokyti, kaip užvesti knygų **kartoteką.** Praktikos darbui padalinti kortelių ir prašyti sukatologuoti savo ar šeimos knygas. Vėliau korteles referuoti sueigoje.

8. Organizuotai **aplankyti** pasitaikančią lietuvių saudos parodą; ta proga išklausyti paaiškinimų apie lietuvių spaudos reikalus.

9. Kokia proga patiems suruošti **spaudos parodėlę.**

10. Skatinti rašyti knygų **santraukas,** išklausyti knygos turinio **atpasakojimų;** už tuos darbelius skirti dovanėlių ar pan.

11. Suruošti rašytojų **minėjimus,** parodyti jų parašytas knygas. Kur galima, pakviesti dalyvauti **rašytoją, redaktorių,** spaudos darbininką ir pan.

12. Organizuoti, kad būtų išeitos knygininko, literato, istoriko, spaustuvininko, žurnalisto ir pan. specialybės.

13. Ruošti **vaidinimėlių, inscenizavimų, dialogų, dailiojo skaitymo** ir p. sueigose, šventėse, prie laužų.

14. **Žaidimuose,** ypač programiniuose, nuolat įpinti įvairių dalykėlių iš lietuvių raštijos, įterpti veikalų vardus, rašytojų pavardes, istorines datas iš spaudos, laikraščių pavadinimus ir t.t. Lauko žaidimuose turinį imti iš kovų už lietuvių spaudos laisvę, iš knygnešių laikotarpio ir t.t.

15. Sekti naujų knygų **recenzijas.**

Rūpintis, kad „Skautų aidas" pasiektų kiekvieną vieneto narį, kad „Mūsų Vytis" ateitų į vyresniųjų skautų namus.

Žiūrėti, kad skautiškieji leidiniai būtų įsigyti visų, kuriems jie skiriami.

vs A. Saulaitis
„Budžiu" 1959 Nr. 2-3

DR. V. KUDIRKOS MONOGRAFIJAI AUKA IŠ LIETUVOS

Įsidėmėtina dr. Vinco Kudirkos giminaitės Elenos Baranauskienės 500 dol. indėlis didžiojo varpininko monografijai leisti. Jos motina Marija Grigaitytė-Strazdienė yra duktė Jonieškos Grigaitienės, Vinco Kudirkos sesers.

Istorijėlė labai trumpa, įdomi. Marija Strazdienė Antrojo pasaulinio karo metu, dukteriai dar tebeesant paaugle, vertingą papuošalą įdavė saugoti savo seseriai, vykstančiai į Vakarus. Lietuvos padangei prablaivėjus, kada šeimos reikalus galima laisvai aptarti, Elena, išgirdusi, kad yra leidžiama jos dėdės dr. Vinco Kudirkos monografija, atsisakė savo motinos brangenybės, prašydama ją realizuoti ir gautus pinigus panaudoti monografijos leidimui.

E. Baranauskienė yra našlė, su savo dukra Laima kukliai gyvenanti Lietuvoje. Ji rašo, kad esanti nepaprastai laiminga, galėdama šiuo būdu pagerbti dr. Vincą Kudirką ir savo brangią motiną.

Vydūno fondas šią dovaną labai vertina ir už ją dėkoja. A. Merkelio knygos „Didysis Varpininkas Vincas Kudirka", sukaktuvių popietė įvyks sekmadienį, sausio 14 d., 2:30 val. p.p. Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus salėje. Visi kviečiami

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1ų-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) **565-2960** (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kelias neaiškus –

LAUKIAME VADOVŲ

Kai pradėdami naujus metus žiūrime į neaiškią ateitį, verta prisiminti Thomas Jeffersono žodžius: „Aš noriu geriau svajoti apie ateitį, kaip nagrinėti praeities istoriją". Ir šiuo metu kaip tik daugiau visi žvelgia į ateitį, kuri nėra aiški, nėra tikra ir pagrįsta, negu į praeitį, kuri jau praėjo. Pasikeitimai politikoje, visuomeniniuose darbuose, kultūroje ir išradimuose nėra jau tokie menki, kad mes jų nežinotumėm ar kad į tai nekreiptume dėmesio. Tiktai tikrai žinome, kad šiais metais jau turėsime gyventi kitaip, kitomis akimis žvelgti į pasaulį, žmones, savo aplinką ir save pačius.

Visi atsimename, kad bet kokiuose rinkimuose kandidatai į valdžios vietas pažada visko, ko nė patys nesitiki išpildyti. Rinkėjai dažnai netiki daugeliu pasakytų žodžių tikrumu. Bet nuolatinis kalimas, nuolat kartojami pažadai daro įtakos. Rinkėjai, kai reikia balsuoti, pasirenka tą kandidatą, kuris daugiau žada, tą partiją, kuri moka savo partiečius ar net svetimus geriau prisivilioti.

O reiktų ieškoti vadovo, tinkamo tam darbui, tai vietai, kuriai renkame ir į kurią kandidatui perleidžiame savo atsakomybės dalį. Jei valdžioje pasitaiko nusikaltimų, korupcijos, kurios vėliau nė teismai neatitaiso, tai kaltas yra ne tik į valdžią einąs atstovas, bet ir už jį balsavęs pilietis.

Visuotinė istorija yra istorija apie žmogų, kuris atliko tam tikrus darbus šiame pasaulyje. Tai didžiųjų žmonių aprašymas ir jų darbų šioje žemėje įvertinimas. Istorija yra didvyrių garbinimas, bet, anot Leo Tolstojaus, „ir karalius yra istorijos vergas". Iš tikrųjų tikra istorija nėra tik kai kurių vadų veiklos aprašymas, bet nagrinėjimas tos aplinkos, kuri tą vadą vadu pastatė, kuri padėjo atlikti tam tikrus darbus savo tautai, valstybei ar žmonijai.

*

Valstybių, tautų ar visuomeninių organizacijų vadovų iškėlimas priklauso žmonėms, kurie dalyvauja tame laike ir toje aplinkoje. Pasikeitimai Lenkijoje, Vengrijoje, Rytų Vokietijoje, Čekoslovakijoje, Bulgarijoje buvo tokie staigūs ir netikėti, kad pasaulis net nespėjo jais atsistebėti. Skaudesnis pasikeitimas buvo Rumunijoje, kur komunistinis diktatorius mėgino laikytis iki paskutinio laiko, kol prieš ji sukilo ne tik tauta, bet ir kariuomenė.

Lenkija jau ilgesnį laiko tarpą turėjo vadovus, kurie rūpinosi demokratinio valdymosi įvedimu. Bet nė vienas kraštas neparuošė vadovų naujam laikotarpiui. Iškilo nauji vadai, bet jie pastatyti tik minios, tik norinčių demokratiškos valdžios. Jos dar nežino nei kas yra jos vadovai, nei kas gali valstybę valdyti ateityje.

Galima tik pažiūrėti į dabartinius politikos vadovus, kurie veda savo tautas aiškesniais ar ne taip aiškiais keliais. Vakarų Vokietijos nerangus kancleris H. Kohlis dabar tegalvoja tik apie dviejų Vokietijų sujungimą, nors tai ilgų metų darbas. Tuo tarpu Prancūzijos prezidentas F. Mitterandas nenori sujungtos Vokietijos ir pataikauja Sovietų Rusijai. Jis mato iš to pelną, o iš sujungtos Vokietijos gal ir pavojų. Italijos, Ispanijos, Portugalijos vadai nėra tikri vadai tol, kol jie nesugebės išlaikyti savo kabinetų ir nesugebės pakelti ekonominio lygio savo valstybėse. Šiuo valdymu jie patys stato savo tautas į diktatūros pavojų, – gal juos išgelbės tik Europos valstybių susijungimas.

Visų akys krypsta į Angliją ir Ameriką, kurios turi panašią politiką, pritardamos viena kitai, bet nesutardamos su plačiąja Europa – kitomis valstybėmis. Anglijos ministerės pirm. M. Thatcher saulutė jau leidžiasi. Ji pamažu leidžiasi ir Amerikoje. Čia yra daugiau retorikos, daugiau pataikavimo Sovietų Rusijai, negu aiškaus pasisakymo už pavergtuosius ir norinčius išsilaisvinti. Abu šie kraštai norėtų išlaikyti jėgų pusiausvyrą ir palaiko pažadų politikas.

*

Laukia vadų ir pavergtieji kraštai, nekalbant apie vadinamus satelitinius, kurie jau ieško vadovų, laisvų rinkimų ir demokratinės valdžios. Prašviesėjimas Pabaltijo kraštuose, sąmoningesnis pasireiškimas Armėnijoje ar Ukrainoje dar nėra jokia garantija, kad ten yra tinkamų vadovų, norinčių ir galinčių kovoti už savo tautos teises.

Mes jau žinome, kad ten yra susikūrusios partijos, draugijos, organizacijos, kurios praeityje buvo ar net nebuvo. Politiškai galvojant, tai gerai, nes yra sąmoningumas ir prisidėjimas prie valdžios kūrimo. Tačiau kartu yra pavojus, kad tos partijos, organizacijos ar draugijos temato tik save, tik savo mažus skaičius, o nemato pavojaus iš tų, kurie seniai yra susiorganizavę ir savo rankose iki šiol turi valdžią.

Išeivija neturi tik politikuoti. Ji turi ieškoti atsakymo į dabartį, kad šie metai būtų naudingi laisvėjančiai tautai ir pačiai išeivijai. Išeivija gali duoti šiek tiek materialinės pagalbos, kad laisvėjančioje tautoje atsirastų daugiau žurnalų, daugiau spaudos, daugiau reikalingų knygų. Ir tam reikia ieškoti kelių, kad savo prisidėjimu netalkintume okupantui dar labiau spausti pavergtuosius.

Čia reikia tikrų vadovų, kurie nebijotų pasisakyti, nurodyti kelius, reikalingą pagalbą ir tokį prisidėjimą, kuris nekenktų, bet padėtų ilgus metus vargusiai tautai. Žinome, kad ir dabar ji skursta, ypač maisto atžvilgiu. Reikia tausoti savo jėgas ir pirmiausia išlaikyti gyvą tautą, sveikus žmones ir darbingus net politiniuose laukuose.

Vadų laukia visi kraštai, nors dabartinius įvertins tik istorija. Vadovų laukia mūsų tauta, dar okupuota ir dar ne laisva. Jie laisvę turi pristatyti kaip kovos ir didelių pastangų siekinį. Vadų reikia ir išeivijai, kad čia maži skaičiai nepasiklystų, klausydami tik peikiančių kitas organizacijas, o apie savo neveiklumą ir mažumą nutylėdami. Suprasti vienus ir kitus reikia tikrų vadų, kuriais galėtume pasitikėti ir jų žodžiais remtis.

P. S.

Mes daug daugiau laiko praleidžiame blogai kalbėdami apie savo priešus, kaip gerai kalbėdami apie draugus.

M. Lenoir

Didžiausia nuodėmė mūsų artimųjų atžvilgiu yra ne neapykanta, o abejingumas jiems.

G.B. Shaw

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

Dešimt Dievo įsakymų – žmonijos konstitucija

„Laimingi, kurių nepeiktinas kelias, kurie pagal Dievo įsakymus eina"

(Ps 118, 1)

Ilgaamžė žmonijos patirtis rodo, kad žmonių gyvenimui reikia tam tikrų taisyklių ir dėsnių, pagal kuriuos tvarkantis gyventi gera ir kurių nepaisant gyventi darosi bloga ir net nepakenčiama. Todėl leidžiama daugybė įstatymų, nurodymų ir nuostatų.

Be šių rašytinių įstatymų žmonės dar jaučia įstatymą, prabylantį jų pačių sieloje, sąžinėje, „Įstatymo reikalavimai įrašyti jų širdyse, ir tai liudija jų sąžinė bei mintys, kurios tai kaltina, tai teisina viena kitą", sako apaštalas Paulius (Rom 2, 15). Kas šio vidinio įstatymo klauso, tas savaime įvykdo ir teisingus žmonių įstatymus. Įvykdo kuo tobuliau: ne tik nežudo, bet ir gelbsti, ne tik nevagia, neištvirkauja, bet to ir negeidžia... Sąžinės įstatymas kuria žmogiškus santykius tarp žmonių ir tvarko kiekvieno asmeninį elgesį, net jo mintis, kad visa žmoguje būtų teisinga, tyra ir gražu.

Iš kur mumyse šis vidinis įstatymas? Iš kur bendriausiasis dorovinis dėsnis: daryk gera, venk blogio? Iš kur visuotinis supratimas įvairiausiose tautose, kad reikia gerbti Dievybę ir tėvus, kad nevalia žudyti nekalto žmogaus, kad negarbinga vogti ir sukčiauti, kad gėdinga ištvirkauti? Dėl žmogiško silpnumo daugelis ir ne syki šias šventas taisykles pažeidžia, tačiau širdyje jaučia, jog tai blogai. Ir tik labai sugedęs žmogus gali imti iš pamėgimo ir įsitikinimo skelbti atvirkščiai, kad yra bloga ir nevertinga tai, ką žmonija amžiais laikė doru, šventu dalyku.

Ir valstybių įstatymus žmonės gerbia, kai jie sutinka su jų sąžinės įstatymu. Priešingai. Doras žmogus jaučia pareigą neklausyti neteisingo įstatymo. Štai dar neseniai valdžios įstaigos draudė katekizuoti vaikus, neleido religinės spaudos, bet sąžiningi kunigai vis tiek katekizavo, pasiryžę tikintieji įvairiais būdais daugino religines knygas – leido ir platino nelegalius religinius spausdinius. Kai pareigūnai prikišdavo: „Jūs nesilaikote įstatymų", atsakydavome: „Dievo įstatymai aukštesni!"

Visuotinis žmonijos įsitikinimas sako, kad sąžinės balsas – Dievo balsas. Šitaip žmonija tikėjo ir neklydo: pagrindiniai sąžinės reikalavimai mūsų prigimtyje įrašyti Dievo, žmogaus prigimties Kūrėjo. Kitaip jie nebūtų tokie vieningi, taip atitinkantys žmogaus prigimtį ir tokie suprantami visam pasauliui. Sąžinė – protingos būtybės sprendimas, ar tai, ką jis ketina daryti, daro, padarė, yra dora ar ne, ar Kūrėjo ir Teisėjo Dievo akyse tai pagirtina ar peiktina. Sustiprindamas sąžinės įstatymą, Viešpats Dievas panorėjo jį dar išryškinti, žmonių žodžiais pasakyti, nelyginant uoloje iškalti, kad kiekvienam būtų aišku, kad mažas ir senas galėtų įsidėmėti, žinoti ir nenuklysti.

Todėl per didįjį pranašą Mozę prie Sinajaus kalno, bemaž prieš pusketvirto tūkstančio metų (XIV a., prieš Kristaus gimimą) Dievas pranešė dešimt savo didžiųjų įsakymų – dekalogą, kurį teisingai galima vadinti Žmonijos konstitucija. Šiuo pagrindiniu žmonijos Įstatymu turi remtis visi Bažnyčių ir valstybių įstatymai, nuostatai, instrukcijos, potvarkiai, nutarimai. Jeigu remiasi – gyvuos jų įstatymai, ir kas juos vykdo. Jei ne – žlugs ir įstatymai ir jų leidėjai su vykdytojais. Esame juk matę ir neteisingų neteisingiausių įstatymų, kurie skelbė vienos rasės viršenybę prieš kitas, vienos klasės pirmenybę prieš kitas – ir skelbė teisę tas kitas rases ar klases spausti, engti, smurtu naikinti. Matome, kokie baisūs ir mūsų visuomenėje likę neteisingų įstatymų ir nedoros propagandos vaisiai.

Atgimstančiai mūsų tautai ir Tėvynei reikia aiškių gairių, tvirtų pamatų, teisingų kelių. Tokios gairės – Dievo įsakymai, tokie pamatai – tikėjimas šventenybėmis, tokie keliai – doros keliai. Ir vadovauti mūsų visuomenei turi darbštūs, nesavanaudžiai, teisingi ir gailestingi žmonės, o ne garsiai šūkaujantys tuščiažodžiautojai, ne savimylos, ne kerštautojai ir ne palaidumo skelbėjai.

1989 metams buvome davę eucharistinių Kristaus metų vardą. Tuo siekėme, kad mūsų tauta artimiau bendrautų su Eucharistiniu Kristumi, gyventų jo šviesoje ir meilėje. Įvairūs sąjūdžiai, sambūriai, kaip Caritas, blaivybės brolijos, atsikūrusios organizacijos, kaip ateitininkai, skautai, šauliai, jaunalietuviai, naujos partijos jau nepriešingos katalikų tikėjimui – tai eucharistinių metų tautos atgimimo pavasario daigai. Pagaliau laisvas kelias tikėjimo žodžiui į mokyklų suolus argi ne eucharistinių metų laimėjimas, eucharistinio Kristaus dovana mūsų kraštui, taip stokojančiam tikėjimo tiesos.

Atgimstanti tauta ruošiasi statyti nepriklausomos tautos gyvenimo rūmą. Mes, Lietuvos vyskupai, gerai suprasdami, kad jo negalima statyti ant bėgančio smėlio, kad reikia tvirtų pamatų, skelbiame 1990 metus Dekalogo arba dešimties Dievo įsakymų metais. Mūsų tautos pagrindinė konstitucija tebūnie – Dešimt Dievo įsakymų. Atsikreipkime protu ir širdimi į amžinuosius žmonijos gyvenimo pagrindus. Koks gražus ir mielas bus tautų ir žmonijos gyvenimas, kai dauguma klausys Dievo įsakymų ir išnyks smurtas, vagystės, neištikimybės, melai, žiaurumas. Gana prisiklausę melagingų mokslų, pakankamai išbraidę šunkelių, statę ir griovę ateities rūmus!

Nesenos praeities pamokos mus tejspėja Evangelijos žodžiais: „Kas klauso šitų mano žodžių ir juos vykdo, panašus į išmintingą žmogų, pastačiusį namą ant uolos. Prapliupo liūtys, ištvino upės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą. Tačiau jis nesugriuvo, nes buvo pastatytas ant uolos. Kas klauso šitų žodžių ir jų nevykdo, panašus į paiką žmogų, pastačiusį namą ant smėlio. Prapliupo liūtys, ištvino upės, pakilo vėjai ir daužėsi į tą namą, ir jis sugriuvo, o jos griuvimas buvo smarkus" (Mt 7, 24-27).

Lietuvos kunigus raginame ir įpareigojame per 1990 metus pamokslais, katechetiniais pamokymais, asmeniniais pasikalbėjimais parodyti Dievo įdiegtosios į sąžinę dorovinės tvarkos grožį ir palaimą, kartu atskleisti įvairias konkrečias Dievo įsakymų išvadas šiandieniniam asmens, šeimos, tautos, visuomenės gyvenimui. Visus brangius tautiečius ir visus Lietuvos žmones labai kviečiame ir prašome įsitikinti, kad savo laisvą ir laimingą gyvenimą galima kurti tik ant doros pamatų, kad mūsų jėga – ne kumštis ir ne turtas, o darbas ir sutarimas. Tvirtai žinokime, kad Dievo nubrėžti keliai – palaimos keliai. Todėl visiems mums tebus didysis šių metų uždavinys – Dešimt Dievo įsakymų nuodugniai pažinti, jiems pagarbą atkurti, juos nuoširdžiai vykdyti, nors kartais būtų ir sunku. Vykdyti visa apimtimi – ne tik vengti blogio, bet ir daryti gera, linkėti gera, mylėti visa, kas gera, mylėti ir patį Aukščiausiąjį Gėrį – Dievą, mūsų Kūrėją ir Tėvą, mūsų gyvenimo tikslą. Pats žmonijos mokytojas Jėzus Kristus yra paskelbęs: „Mylėk Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi, visa siela, visomis jėgomis ir visu protu, o savo artimą, kaip save patį; tai daryk, ir gyvensi!" (Lk 10, 27-28).

Lietuvos kardinolas, arkivyskupai ir vyskupai

INFORMACIJA APIE LIETUVĄ

K. BARONAS

JAV ir Kanados lietuviai gali džiaugtis ir didžiuotis plačia anglų klb. informacine literatūra – leidiniais, studijomis, žiniaraščiais – apie mūsų pavergtą tėvynę, įteikdami ją vyriausybių pareigūnams, universitetų ar viešosioms bibliotekoms, spaudai ir pan.

Deja, Europos vokiškai kalbančiuose kraštuose – Šveicarijoje, Austrijoje ar Vakarų Vokietijoje – jaučiamas tikras informacijos badas. Redaguodamas vokišką „Eltą", gaunu daug laiškų, prašant atsiųsti informacinių vokiškų leidinių apie Lietuvą, ypač dabar, vykstant mūsų tėvynėje didelėms persitvarkymo reformoms. Esu priverstas siuntinėti angliškus leidinius (juos gaunu iš KLB krašto valdybos arba Kanados lietuvių žmogaus teisėms ginti komiteto) ne tik privatiems asmenims – parlamento nariams, bet taip pat u-tų ar viešosioms bibliotekoms, spaudos bendradarbiams, radijo ir televizijos komentatoriams. Tačiau tas yra tik lašas ant karšto akmens, kadangi gaunamų iš Kanados leidinių neužtenka, nes pareikalavimas yra labai didelis.

Tad, ir kreipiuosi į Kanados ir JAV lietuvius padėti man šią didelę informacijos spragą užpildyti. Būsiu dėkingas už kiekvieną gautą leidinį, kurį persiųsiu įstaigoms, parlamento nariams, bibliotekoms, spaudai ir pan. Ypatingai laukčiau dr. A. Geručio „Lithuania 700 years" – šios puikios studijos apie Lietuvą. Šiandieną, studijuojantis Europos jaunimas gerai moka anglų kalbą, tai jam nesudaro sunkumų šį leidinį perskaityti.

Ir dar vienas prašymas: yra atliktas į vokiečių kalbą vertimas J. Daumanto „Partizanai už geležinės uždangos" (vokiškai: Die fuer die Freiheit kaempfen und sterben). Trims leidykloms pasiunčiau leidinį, gaudamas jį atgal su mandagiais „atsiprašymais" – negalime, neturime laiko, esame perkrauti kitais darbais ir kt.

Esu tikras, kad panašių atsakymų susilaukčiau ir iš kt. vokiškų leidyklų. Mat, Vakarų Vokietija, sėdėdama ant Maskvos ir Washingtono kėdžių, bijo užgauti Kremlių „kažkokių" laisvės kovotojų prisiminimais.

Negalima pamiršti mūsų užsienių reikalų min. J. Urbšio prisiminimų. Jie taip pat netrukus bus išversti į vokiečių kalbą ir atiduoti germanisto patikrinimui. Šių abiejų knygų išleidimas (750 egz. tiražas) kainuotų apie 12-14 tūkst. dol., didesnę dalį išsiunčiant nemokamai. Jau kalbėjau su spaustuvės savininku. Jis sutinka iki š.m. pabaigos knygas atspausdinti.

Malonu būtų, kad šiems leidiniams atsirastų mecenatai ir tuo praturtintų informaciją apie Lietuvą vokiškai kalbančiuose kraštuose.

Mano antrašas: K. Baronas, Franconvillestr. 16, 6806 Viernheim, W. Germany.

GALI PABRANGTI SUSISIEKIMAS

Chicagos miesto susisiekimas duoda milijoninius nuostolius. Buvo planuota sumažinti autobusų kursavimą, bet per apklausinėjimus žmonės stipriai pasisakė prieš. Dabar planuojama nuo vidurio metų pakelti važmą maždaug 30 centų, bet tik didžiojo judėjimo valandomis.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

5

– Gult. Girdėjai, tamsta, jis mane, socialinio departamento referentą, gult varo.. Ką tu sakysi?... Girdėjai?!..

– Sakau eik gult! – griežtai pakartojo Algis. Referentas pažiūrėjo į jį ir atsirėmęs tarpdury pašaipiai sušuko:

– Sakai gult ir viskas a?! Daugiau man nieko nebelieka? Kur ji?

– Pasitrauk nuo durų. Matai turiu svečią ir man trukdai – riktelėjo kantrybės netekęs Algis. Po to mėgino uždaryti duris.

– Be rankų, komunistėli! – sušuko referentas. Algis pamėlo, bet susilaikė.

– Pranai, aš tau sakau eik gult.

– Hm. Juokingas tu, komuniste... Rupūže tu a? aš vadinasi gult,o tu su mano boba a? Ideologija? A?

Mačiau, kaip Algis kentė dantis sukandęs, nes akimirksnio tereikėjo ir viskas būtų dege...

– Žinau tave, nenaudėli, žinau visus jus tokius. Rūpūžės! Kalėjiman! Visus sutvarkysim. Visus. Komunistus ir kekšes – visus.

Algis nebeišlaikė, pagriebė už sprando, išmetė koridoriun ir uždarė duris. valandėlę buvo tylu.

– Gerai, – riktelėjo tas pats balsas ir trenkė į duris.

– Pažiūrėsim!

– Antanėli, dabar tu eik, nes čia prasidės tikroji velniava. Policija... Nenoriu tavęs čia painioti. Atleisk man. Nukabino paltą ir padėjo užsivilkti.

– Skubėk iš šios gatvės. Būk geras niekam nepasakok apie tai. Išėjau pro virtuvę. Nebesnigo. Visai nenorėjau miego. Galvon lindo keistos mintys. Et tesižino – galvojau. Daugiau ten niekad neisiu. Pirmutinį ir paskutinį kartą.

Atsiminiau Jolandą. Sniege mačiau jos akis. Išsukęs iš Žaliosios gatvėn kiton, sulėtinau žingsnį.

Sniego gniūžtėmis mėtėsi pavėlavusios poros. Kabinosi į glėbius. Bučiavosi. Dviem blešinėm nešinas kulniavo pienininkas. Iš kaminų rūko dūmai. Daugelyje langų žibėjo žiburiai. Šiaučiukas... šiaučiukas... šiaučiukas... Ėmė gurgždėti po mano kojom sniegas ir taip jis mane lydėjo iki pat namų...

2.

Namo parėjau pavargęs. Kamavo įkyrus „šiaučiukas", Jolandos suknioje susmigę auksinės sagos – et, visa šimtinė velniavos... Bet kai susivaldęs ėmiau galvoti: Kvailas man atrodė Nelės „šiaučiukas", Jolandos pasielgimas ir Algis su savo „svieto lygintojo" teorijomis. Tai viskas tik molio motiejukai. Nestebino nei jo slaptos knygos, bet mane stebino jo atvirumas. Tikėjausi dar susitikti ir viską išsiaiškinti.

Troškau susitikti ir su Jolanda ir paklausti kodėl, pažadėjusi ateiti, neatėjo. Pagaliau gal ir tai nesvarbu. Argi ji viena tik tokia? Kodėl būtinai Jolanda? rasiu kitą, dar man nežinomą ir nematytą. Gal bus net šimtą kartų ir gražesnė nei Jolanda? Jolanda gi nėra gražuolė. Gal tik turtinga. Ne. Ne, kokias gi aš čia dabar kvailystes sapalioju?... Kam save apgaudinėju? Tik Jolanda. Ji mano visas gyvenimas. Aš ją pamilau, už kažką kitą, o tai ne visados žodžiais išreiškiama. Nepasakysiu, kad ji buvo užsispyrusi ir mane išnaudojo. Gal, tiesa, kiek vėjavaikiška, daugiau linkusi į nerūpestingą gyvenimą, nepareiginga. Tačiau aš žinojau, kad ji mane myli ir to man užteko...

Kamavausi visą naktį. Griuvo ant manęs su savo išvedžiojimais Algis, nuo ašarų patinusiomis akimis Aldona, šilkine suknia čežėjo Jolanda...

Ko jūs visi iš manęs norit?" – lyg šaukiau jiems, bet niekas manęs neklausė, visi stovėjo, kaip suakmenėjusios statulos.

Už lango didelėmis gniūžtėmis dribo sniegas. Aš dar nebuvau sumerkęs akių. Taip tik gulėjau. Pagaliau atsikėliau ir nerimaudamas vaikščiojau po kambarį. Išsiblaškymui ėmiau dairytis ko nors nusitverti. Niekur akys nesustojo: Knygų lentynėlė kukli – vos kelios knygpalaikės ir keli aptriušę matematikos kurso konspektai. Nei drožinėlio, nei vėliavėlės – nieko. Kampe apdulkėjusiais lapais išsikerojęs alijošius, geležinė lovelė, stalas ir viena kėdė. Tai viskas. Ant sienų, be kalendoriaus, taip pat nieko. Vienintelis langas, kuklia, aprūkusia užuolaidėle užleistas. Tai ir visas mano „palocius". Oras kažin koks prišvinkęs, pelėsiais ir senumu atsiduodąs. Atidariau langą. Gaivinančio, snaigių išgryninto, oro srovė čiūkštelėjo kambarin. Padvelkė vėsuma. Atgaivino plaučius – kvėpuot lengviau pasidarė. Valandėlę stovėjau ties langu. Geso tamsa ir drimbančio sniego properšose aušo rytas. Kai uždariau langą man rodėsi, kad aš jau atsiskyriau nuo tų visų „šmėklų", kurios visą naktį mane kankino. Nebegirdėjau to įkyraus Nelės šnabždesio, nei Algio prakalbos – liko tik Jolanda. Ne minty, bet kažkur giliau. Jos vardas vertė mane tankiau alsuoti ir jutau, kad smilkiniuose trankosi pulsas. Ir vėl pagalvojau: gal man pasitraukti be kovos? Užleisti vietą auksinėm sagom, karjerai ir pinigams? Gi: „Ne tau, ne tau, vargų berneli – ne tau ne tau"... Suskambo šienpjovio daina. Pamenu. Piemenukas dar buvau. Laukai plyšo, man šią dainą bešaukiant. Mat buvau galvon įsikalęs Paramsčių berno giesmę ir traukdavau, būdavo, kiek mano plaučiai išneša.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

KALĖDINIS POBŪVIS

Moterų Federacijos Bostono klubas kasmet surengia kalėdinį pobūvį. Šiemet toks pobūvis įvyko gruodžio 17 d., pradėtas šv. Mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, o baigtas salėje po bažnyčia. Šv. Mišias atnašavo klebonas kun. Albertas Kontautas, giedant komp. Jeronimo Kačinsko vadovaujamai chorinei grupei ir sol Benediktui Povilavičiui, o vargonais grojant dr. Vyteniui Vasyliūnui, atvykusiam iš Vakarų Vokietijos. Po pamaldų salėje kalbėjo klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė, iškeldama lietuviškų Kūčių unikumą ir grožį, o taip pat tradicijų reikšmę svetimųjų priespaudoje, ypač dabartinėje Lietuvoje, kur tauta gaivališkai veržiasi iš komunistinio sukaustymo. Sol. Benediktas Povilavičius atliko kelias kalėdines giesmes ir dainas. Susirinkusieji pasidalino kalėdaičiais, linkėdami vieni kitiems linksmų švenčių, visokeriopos laimės ir malonaus susitikimo panašioje nuotaikoje kitais metais. Į pobūvio rengimą ir vaišių paruošimą daug triūso įdėjo Ona Vilėniškienė, Milda Norkūnienė, Irena Ulpaitė, Janavičienė, Ona Starinskienė, Birutė Šakėnienė ir kitos.

JAUNESNIEJI Į LIETUVIŲ FONDĄ

Į Lietuvių Fondą savo įnašais jungiasi vis daugiau viduriniosios ir jaunosios kartos atstovų, baigusių mokslus šiame krašte ir gana gražiai jame įsikūrusių. Savo tėvų ir kitų vyresniųjų pavyzdžiu jie rūpinasi stiprinti tą mūsų finansinę instituciją, kurios pagrindinis kapitalas laikomas Lietuvos atstatymui, kai ji atgaus laisvę, o jo nuošimčiais remiami įvairūs lietuviški reikalai. Paskutiniu metu savo ankstyvesnį įnašą Lietuvių Fondui papildė Algis Svilas iš Medway, įteikęs 500 dolerių. Lietuvių Fondo vajus tebevykdomas visą laiką. Didėjant paramos prašymams iš Lietuvos ir išeivijos, proporcingai turėtų didėti ir įnašai. Juk Lietuvos atstatymui reikės šimtų milijonų dolerių, o Lietuvių Fondas turi tik 4.5 milijono dolerių. Tai lašas jūroje. Lietuvių Fondas išaugtų į galingą finansinę atramą Lietuvai, jei į jį įsijungtų visi lietuviai. O šiuo metu jo nariais yra tik 6,193 leituviai.

JAUNIMAS VASARIO 16 MINĖJIME

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas Bostone ruošiamas vasario 18 d. tokia tvarka: 10:15 val ryto šv. Mišios Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. 1 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose iškilmingas susirinkimas. Ten pradžioje mokyklinio amžiaus vaikai ir suaugusieji atliks atskiras minėjimo programas, o vėliau susilies į demonstraciją už Lietuvos laisvę. Tų susirinkimų programoje dalyvaus šeštadieninė lituanistinė mokykla, skautai ir tautinių šokių šokėjų sambūris. Į minėjimą kviečiami miesto ir valstijos atstovai, rūpinamasi, kad gubernatorius Vasario 16 paskelbtų Lietuvos laisvės diena. Minėjimu rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius.

KOMP. J. GAIDELIO MIRTIES SUKAKTIS

Sausio 6 d. sukako 7 metai, kai Brocktone mirė komp. J. Gaidelis, plačiai žinomas visoje išeivijoje ne tik savo gausia ir originalia kūryba, bet ir chorų bei kitų vokalinių vienetų organizavimu ir vedimu. Paradoksalu, kad po mirties jis vis labiau užmirštamas ten, kur kūrė ir veikė su chorais, o vis didesnio susidomėjimo susilaukia Lietuvoje, kur jo kūryba buvo nežinoma ir neprieinama. Kaip rašo „Laisvės Varpo" vedėjui P. Viščiniui kompozitoriaus sūnus Garsas Gaidelis iš Australijos, komp. Juliaus Gaidelio gimimo 80-sios metinės Lietuvoje paminėtos jo kamerinės muzikos koncertu, kurį surengė Lietuvos Filharmonija ir Lietuvos kompozitorių sąjunga. Ta proga pasirodė ir straipsnių spaudoje, ruošiama speciali studija, kuriai prašoma medžiagos atsiminimų forma, kūrybos pavyzdžių ir nuotraukų iš jo veiklos su chorais. Pats Garsas Gaidelis paliko Lietuvoje kelis stambesnius komp. Juliaus Gaidelio kūrinius, kaip simfonijos „Aliarmas", „Jūratė ir Kastytis" ir kiti. Lietuvoje gyvo susidomėjimo kelia jo sukurta „Kantata apie Lietuvą".

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONCERTAS

Praėjusių metų kultūrinių renginių sezoną Bostono lietuviai užbaigė Lietuvių Fondo gruodžio 17 d. surengtu šauniu koncertu, kurio programą atliko operos solistas Vaclovas Daunoras, pianistas Rob. Bekionis ir aktorius Alg. Grašys. Šių metų toks sezonas pradedamas komp. Dariaus Lapinsko vadovaujamos Naujosios Operos rengiamu koncertu, sausio 28 d. 1 val. po pietų vyksiančiu So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone, MA. Tai bus lietuviškos muzikos koncertas. Programą atliks tautinės muzikos ansamblis „Vilnius", kurį sudaro septyni asmenys, visi — muzikai profesionalai. Programoje — senovinės originalios ir harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, kanklės, birbynės, skudučių, armonikos muzika. Įvairią, nuotaikingą ir įdomią programą praves Jaunimo teatro aktoriai Remigijus Vilkaitis ir Arūnas Storpirštis. Jų šmaikštūs pasakojimai ir įtarpai suteiks koncerto dalyviams daug smagių akimirkų.

Ansamblį sudaro: **Antanas Smolskus,** konservatorijos profesorius, liaudies instrumentų katedros vedėjas; **Lina Naikelienė,** konservatorijos profesorė, žymiausia Lietuvos kanklininkė; **Sofija Jonaitytė,** operos solistė (sopranas); **Arūnas Malikėnas,** operos solistas (baritonas); **Antanas Valuckas,** operos ir baleto teatro orkestro artistas, grojąs violončele, styginiu ir kankliniu kontrabosu, skudučiais, armonika, akordeonu; **Remigijus Vilkaitis** ir **Arūnas Storpirštis,** populiarūs Jaunimo teatro aktoriai, kino ir televizijos spektaklių dalyviai, kurių atskiri individualūs pasirodymai, o ypač duetai, kelia koncertų nuotaiką.

Įvairiuose kraštuose ansamblis yra labai gražiai atstovavęs mūsų tautinei muzikai. Ypač aukšto įvertinimo ansamblis susilaukė Austrijoje, kur jis koncertavo pernai gegužės mėnesį. Dabar jis lanko šio krašto lietuvių didesnius lietuvių telkinius, kur jo koncertai kelia didelį susidomėjimą, nes jie savo programa, atlikėjais ir atlikimo būdu išsiskiria iš visų kitų koncertų. Tai reta proga Bostono ir apylinkės lietuviams išgirsti ir pamatyti unikalų lietuviškos muzikos koncertą.

„LITUANICOS" JAUNIMO DIENOS

(Pabaiga)

GINTARAS GRUŠAS
DARIUS A. SUŽIEDĖLIS

Kita pareiškimo rėmėjų grupė susideda iš Lietuvoje esančių radikaliausių jaunimo grupuočių: Lietuvos Laisvės lygos jaunimo skyriaus ir Jaunalietuvių. Iš susitikimų mums atrodo, kad Lietuvos Laisvės lygos jaunimo skyrius veikia kaip Laisvės lygos dalis, nes, šalia deklaracijų pasirašymų, buvo sunku išskriti ne tik jų veiklą, bet ir organizacinį identitetą. Iš pažiūrų šis jaunimas yra labai artimas Jaunalietuviams, su kuriais teko dažniau susitikti. Vilniuje ir kitur tarp visų politinių organizacijų, vienur mažiau, kitur stipriau reiškiasi tendencija laikyti bet kokį „nepilnai pasišventusį" tos organizacijos rėmėją „įtartinu" žmogumi. Liūdna padėtis: nevalia žmogui stoti už dvi grupes – daug kas laiko tai nesuprantamu ir su patriotizmu nesuderinamu dalyku. Pasišventi vienos grupės idėjoms — neini „pas svetimą". Mus išeivijos atstovus tokia galvosena pastatė į keblią padėtį.

Ne kartą buvome Jaunalietuvių apkaltinti, jog leidžiame „Lituanicos" organizacijai ir Sąjūdžio jaunimui „uzurpuoti" mūsų laiką Vilniuje. Anot jų, „įtartini" asmenys siekia kooptuoti mus į savo rėmėjų būrelį. Viešnagės metu siekėme bendrauti su įvairiomis grupuotėmis, tuo būdu objektyviai įvertinant visą Lietuvos jaunimo padėtį. Deja, toks mūsų elgesys padarė ir mus, ir mus į Lietuvą pakvietusią „Lituanicos" jaunimo bendriją „įtartinais". Su Jaunalietuviais, kaip ir su kitais, praleidome tiek laiko, kiek pajėgėme per dvi trumpas savaitėles Vilniuje, tačiau mūsų pastangos parodyti draugišką pagalbą kelioms jaunimo organizacijoms toliau kėlė „įtarimą" radikaliųjų tarpe, giliai paveiktų politinės įtampos.

Tokiomis sąlygomis ir tokių grupuočių iniciatyva buvo sukurtas protesto pareiškimas. Pareiškimo pasirodymo kronologija gana įdomi ir padeda suprasti protestuojančių veiksmus PLJ dienų pabaigoje.

Kaip jau minėjome, „jaunimo forumai" Vilniaus Profsąjungų rūmuose dažnai užsibaigdavo audringa diskusija ir įdomia tematika. Per šiuos forumus rytų europiečių atstovai išreiškė nemažai savo skundų, tačiau retai kada pateikdavo konstruktyvių pasiūlymų. Po itin stiprios kritikos buvo suruoštas tokių pasiūlymų posėdis. Jame dalyvavo „Lituanicos" vadovybė, keli Vakarų šalių ir Rytų Europos atstovai. Po šio „apvalaus stalo" pasitarimo buvo nutarta sudaryti pasitarimų būrelį, kuris svarstytų pateiktą kritiką ir stengtųsi atitaisyti klaidas. Rodos, buvome susitarę.

Deja, Rytų Europos jaunimas nebuvo pasiruošęs dialogui, gal jo ir visai nenorėjo. Po pirmųjų pasitarimų jie ir toliau tarpusavyje būrėsi į privačius posėdžius ir tuo metu atrodė, kad aktyviai planavo „Lituanicos" „perorganizavimą" ar gal net, suardymą. Rytų Europos jaunimui besiruošiant iškelti protestą jie tarėsi ir su mumis. Mes juos raginome siekti konkrečių pasiūlymų ir konstruktyvios kritikos, vietoj nereikalingų puolimų. Iš šio mūsų pasitarimo ir iškilo antra Rytų Europos jaunimo pareiškimo dalis — jų pasiūlymai „Lituanicos" vadovybei. Pradinėse versijose tebuvo tik minėtos organizacijos peikimas. Nei mes, nei PLJ dienų dalyviai nepajėgėme protesto autorius įtikinti, kad geriau būtų nešmeižti renginio (dažnai iškreipiant tiesą). Protesto iniciatoriai pradėjo rodyti savo tikras spalvas kai nutarė nepasinaudoti PLJ dienų įvertinimui paskirtu forumu, o uždarymo metu išdidžiai iššoko į sceną perskaityti savo protestą. Prie šio pareiškimo, bet rodos ne prie tokio viešo pristatymo prisidėjo ir radikaliosios Lietuvos jaunimo organizacijos. Vienintelė Rytų Europos lietuvių jaunimo grupuotė, kuri neprisidėjo prie protesto, buvo Maskvos „Atžalynas", kuris per visas PLJ dienas stengėsi konstruktyviai įvertinti „Lituanicos" darbus.

Istorija tuo nesibaigė. Po PLJ dienų uždarymo, protestuojantys nuvyko į „Komjaunimo Tiesos" redakciją Vilniuje. Šie atstovai teigė, kad paprastai norėjo patikrinti žinią, jog komjaunimo vadovybė ruošėsi taip pat pasmerkti „Lituanicos" renginį. Taip net faktų nesužinoję, šie asmenys „paliko" savo protesto egzempliorių redakcijoje, kurį „peržiūrėti" paprašė **K.T.** darbuotojus. Kitą dieną prie kavos jau skaitėme pilną pareiškimo tekstą laikraštyje, o sugrįžę į JAV toliau juo džiaugėmes „Draugo" pirmame puslapyje.

Protestuojančiųjų paskutinis ir labiausiai nesuprantamas žygis įvyko po savaitės. „Pareiškimo instigatoriai parašė atvirą laišką „Gimtajam Kraštui", kuriame jie ir toliau įtarinėjo „Lituanicos" pirmininko Algio Miknevičiaus ir Sąjūdžio aktyvisto, Jaunimo koordinacinės tarybos pirmininko Alvydo Medalinsko patikimumą. Jiems pasirodė keista, kad tokie žymūs dabartinės pertvarkos rėmėjai ir jaunimo veikėjai taip greit galėjo pakeisti savo politines pažiūras ir dirbti laisvos Lietuvos idėjai. Autorių teigimu, minėti asmenys dalyvaudavo komjaunimo veikloje, ir todėl jų reikią saugotis. Gaila, kad patys autoriai nepriminė skaitytojams, kad ir jie savo pačių teigimu PLJ dienų eigoje „aktyviai dalyvavo komjaunimo veiksmuose". Tada būtų visiems aišku, kad tokie kaltinimai didelės reikšmės nevaidina, jei tik atsižvelgsime į apkaltinto asmens darbo rezultatus.

— — —

„Draugo" pateiktas reportažas turėtų būti mums visiems atsargumo pamoka interpretuojant iš Lietuvos gautus pareiškimus bei žinias ir paskatinti mus, ypač lietuviškus laikraščius, arčiau susipažinti su padėtimi ir įvairių grupuočių vadovais.

Dabartinė padėtis Lietuvoje, nors teikia daug vilčių, yra labai sudėtinga. Taip pat oficialūs dienraščiai, pvz. „Komjaunimo Tiesa", daug kur dar ne panašūs į bešališkus žinių šaltinius, kuriais galima būtų aklai pasitikėti. Įvykių bei pareškimų iš Lietuvos įvertinimui būtina arčiau susipažinti su padėtimi, žmonėmis ir organizacijomis. Būtina taip pat suprasti aplinkybes, kuriomis tie patys žmonės augo ir gyvena ir šiuo metu dar giliai veikia Lietuvos gyventojus.

RENGINIAI

— **Vasario 11 d.** Brocktono Lietuvių Tarybos rengiamas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas.

— **Vasario 18 d.** Cape Code ruošiamas Vasario 16-sios minėjimas; rūpinasi LB Cape Codo apylinkė.

— **Vasario 18 d.** Bostone rengiamas Lietuvos laisvės dienos minėjimas; rūpinasi Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius.

P. V.

NEW JERSEY, NEW YORK – "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v. v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

KONCERTAS

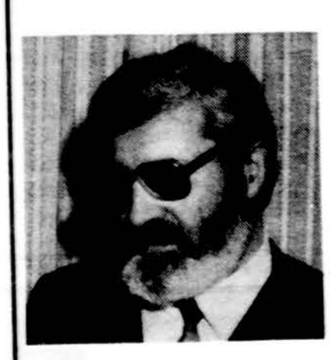

Vaclovas Daunoras
Vilniaus Operos solistas

Robertas Bekionis
Pianistas

Algirdas Grašys
Vilniaus Jaunimo Teatro aktorius

Detroite — sausio 14 d.
Los Angelėje — sausio 21 d.

Rengia — Lietuvių Fondas

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO! Nuo lapkričio 11 d., skambindami į Chicagos priemiesčius, vartokite **„area code" (708).**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

FOR SALE

For sale 3 cemetery lots in Lithuanian National Cemetary
Call Ms. Petrauskis, tel. (312) 737-9255

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

ANDERSON FORD
795-7900
6539 W. OGDEN
BERWYN, IL 60402
Pirkdami naujus, arba gerame stovyje vartotus automobilius ir sunkvežimius, **apsilankykite** Anderson Bros. Ford. **RAIMUNDAS (Ray) BARTAŠIUS** jums sąžiningai patarnaus ir dėl kainų padės susitarti. Skambinkite šiandien!

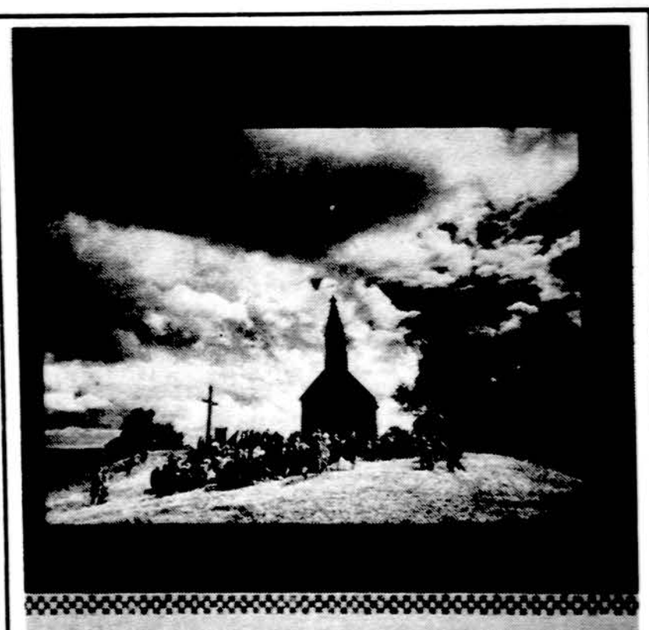

ATLAIDAI/Lithuanian pilgrimages

„ATLAIDAI — Lithuanian Pilgrimages" — Loyolos Universiteto leidyklos išleista Romo Požerskio fotografijų knyga apie atlaidus ok. Lietuvoje. Knygai įžangas parašė Mykolas Drunga, Česlovas Grincevičius, Laima Skeivienė ir Algimantas Kezys. Išleista dviem kalbom — angliškai ir lietuviškai. Verta turėti sau ir padovanoti kitam, ypač svetimtaučiui. Gaunama „Drauge", kaina su persiuntimu **27 dol.** Illinois gyventojai dar prideda **2 dol.** valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

A. a. sol. Vaclovas Verikaitis

MIRĖ SOL. V. VERIKAITIS

Vaclovas Verikaitis, solistas (bosas-baritonas), dirigentas, muzikos dėstytojas, pastoviai gyvenęs Toronto mieste, mirė sausio 8 d. viešėdamas Lietuvoje.

V. Verikaitis, gimęs 1924 m., muzikos studijas pradėjo Vilniuje. Dainavo Vilniaus operos chore. Studijavo ir baigė Toronto Karališkąją muzikos konservatoriją. Magistro laipsnį muzikoje įsigijo Toronto universitete. Dėstė muziką Toronto aukštesniose mokyklose. Keletą metų dainavo CBS populiarioje radijo laidoje „Songs of my People", kuri buvo girdima Kanadoje ir JAV pakraščiuose. Taip pat dainavo Kanados operos kompanijoje ir Stratford operetėje. Vargoninkavo Kanados lietuvių parapijų bažnyčiose. Dirigavo JAV ir Kanados lietuvių dainų šventėse. Buvo įsteigęs ir vadovavo Toronto vyrų oktetui ir vėliau vyrų kvartetui. Dirigavo Hamiltono mergaičių chorui „Aidui" ir pastaraisiais metais Toronto vyrų chorui „Arui". Su chorais, oktetu, kvartetu ir asmeniškai koncertavo Kanadoje, JAV, P. Amerikoje, Australijoje, V. Europoje.

ptr.

Laiškas

Gerbiamieji,

Antano Buračo straipsnis, „Lietuvos politinė perspektyva ir ekonominės realijos" (Draugas, 1989.XI.18) yra sunkiai įskaitomas. Jeigu ateina prastai paruoštas rankraštis, redakcija jį turi pataisyti ir tik tada spausdinti arba iš viso negadinti popierio bei dažų.

Autorius nežinia kodėl rašo perijodais: antroje skiltyje yra rekordinis, per 50 žodžių turintis sakinys! Net ir susikaupus skaitant, kol paskaitai sakinio galą, užmiršti jo pradžią. Kam tokia kankynė? Kam toks tarptautinių žodžių ar tiesiog barbarizmų lietus: „adekvatas", „konvertavimas" ir t.t.? Charakteringa, kad kiti tame pačiame numeryje įdėti okupuotoje Lietuvoje išugdyti autoriai — Motieka, Kudaba — rašo visai žmoniškai.

Čia ne mano vieno nuomonė, ne mano vieno pasipiktinimas. Visai atsitiktinai teko kalbėti su Vilniaus universitetą baigusia moterim. Neišprovokuota ji pasakė: „Skaičiau ir galvojau, nejaugi aš jau visai kvaila?"

1988 m. Mokslo ir Technikos Nr. 5 yra straipsnis, pavadintas „Ar susikalbės inžinieriai?" Pabandžius skaityti Buračą, reikia susirūpinus klausti: ar susikalbės lietuviai? Čia dar teigsiu, kad gal mes išeivijoje save per smarkiai plakame dėl prasto lietuvių kalbos mokėjimo...

Turėkime bent kiek pagarbos skaitytojams, na, ir savigarbos sau patiems. Dabar, beveik stenėdamas, skaičiau ir spėliojau: iš ko, kas čia bando pasišaipyti?

Antanas Dundzila

A.†A.
WALTER V. KAVALIŪNAS, Sr.

Gyveno, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1990 m. sausio 8 d., 10:11 val. vakaro, sulaukęs 53 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilniuje. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Vida Janulevičiūtė, duktė Theresa, sūnūs Walter, Jr. ir Anthony, brolis John Kavaliūnas, svainės Aldona Nemanis su vyru Albinu ir Birutė Petrauskas su vyru Vytautu bei kiti giminės.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, sausio 10 d. ir ketvirtadienį, sausio 11 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 12 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, duktė, sūnūs, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. (312) 476-2345.

PADĖKA
A.†A.
KOSTANCIJA ŠTARIENĖ

Mūsų mylima Žmona, Motina, Uošvienė ir Senelė mirė 1989 m. gruodžio 24 d. Palaidota Palm Beach Memorial Gardens, lietuvių kapų sekcijoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. V. Pikturnai už maldas koplyčioje, už šv. Mišių auką ir pamokslą bažnyčioje ir maldas kapinėse.

Labai dėkojame už pasakytas atsisveikinimo kalbas laidotuvių vadovui J. Jakubauskui, LB apylinkės pirm. A. Augūnui, R. Mildažienei, A. Biliūnienei.

Labai ačiū visiems užprašiusiems šv. Mišias, pareiškusiems užuojautas, žodžiu, raštu ir per spaudą,o taip pat už gėles.

Dėkojame visiems Juno Beach ir Lake Worth lietuviams, dalyvavusiems laidotuvėse.

Dėkojame karsto nešėjams.

Liūdintys: **vyras Jonas, sūnus Antanas, dukterys Alvyra ir Irena su šeimomis.**

Lietuvos žemelei prieglaudus

A.†A.
DOMICELĘ VIDŽIŪNIENĘ

jos sūnus, ilgametį Lietuvių Operos narį JURGĮ, dr. JUOZĄ, JONĄ su šeimomis, dukterį GENĘ ir kitus sūnus bei dukteris Lietuvoje giliai užjaučia ir kartu liūdi.

Lietuvių Opera

midland federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

FSLIC
EQUAL HOUSING LENDER

A.†A.
ELENA BRAZDŽIONYTĖ WELICZKO

Gyveno Chicago, Marquette Parko apylinkėje.

Staigiai mirė 1989 m. sausio 7 d. 12:11 val. p.p., sulaukusi 42 m. amžiaus.

Gimė Vokietijoje.

Dideliame nuliūdime paliko vyras Edward, dukterys Erika ir Danielle, sūnus Michael, patėvis Antanas Stukas, seserys Viktorija Weise su šeima ir Rita Stukaitė, brolis Petras Stukas, dėdės Balys Brazdžionis ir Henrikas Radėnas su žmona Kanadoje, tetos Sofija Pranckevičienė su vyru ir Irena Beinarauskienė su vyru, pusseserės Kazė Brazdžionytė-Kazlauskienė su vyru ir Irena Barauskienė su šeima, pusbroliai Jonas Vaičikonis su šeima ir Pranas Pranckevičius su šeima ir giminės Lietuvoje.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, sausio 10 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 11 d. Iš koplyčios 9:15 val.ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo bažnyčią Brighton Parke, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę: **vyras, dukterys, sūnus, patėvis, brolis ir seserys ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. (312) 476-2345.

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 1989 m. gruodžio 22 d. mirė mūsų Mylima Mama ir Močiutė

A.†A.
ANELĖ EIDUKAITIENĖ MIEŽLAIŠKYTĖ

Giliame liūdesy paliko dukros Marytė, Janina ir Rasa, anūkai Gediminas, Linas, Vilija ir Paulius, sesuo Marija Čikagoje ir Julija, Teresė, Onutė ir kiti giminės — Lietuvoje.

Palaidota Clevelande, Visų Sielų kapinėse, šalia mylimo vyro Kazimiero ir Vietname žuvusio sūnaus Gedimino.

Liūdesyje palikę dukros.

A.†A.
PETRUI ŠKĖRIUI

mirus, jo žmonai KAZYTEI, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

L. Navasaitienė
A. ir S. Petokai

Upland, CA

A.†A.
ELENAI JUŠKIENEI

mirus, jos vyrą ALFONSĄ ir sūnus: ALGIMANTĄ, GINTARĄ ir LINĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiu.

Vladas Žemaitis

Mielam dzūkui

A.†A.
PETRUI ŠKĖRIUI

mirus, jo liūdinčią žmoną KAZIMIERĄ ir visus gimines giliai užjaučia ir kartu liūdi.

Dzūkų draugija

Teilsisi Ramybėje

A.†A.
PRANĖ RIAUBIENĖ

mylimoje Lietuvoje. Velionės seserį, mūsų draugijos pavyzdingą seniūnę ONĄ BURNEIKIENĘ nuoširdžiai guodžiame.

Lietuvos Dukterų draugija

PADĖKA

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Senelis,

A.†A.
JONAS VASAITIS

iškeliavo amžinybėn 1989 m. lapkričio 28 d. Buvo palaidotas lapkričio 30 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Nuoširdi padėka visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Ačiū kun. V. Gutauskui už maldas koplyčioje. Dėkojame jūrų šauliams ir Neo-lituanams ėjusiems garbės sargybą koplyčioje.

Gili padėka Vaclovui Momkui pravedusiam atsisveikinimą koplyčioje, taip pat išreiškusiam užuojautą Čikagos Lietuvių Operos vardu. Ačiū Šaulių kuopos pirm. Juozui Mikuliui, atsisveikinusiam velionį, Neo-Lituanų ir Teisininkų sąjungos vardu atsisveikinusiam Vytautui Račkauskui, Laisvosios Lietuvos redaktoriui Juozui Žemaičiui. Dėkojame Čikagos Lietuvių Operos Vyrų chorui ir p. K. Skaisgiriui už giesmes koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame solistams Danai Stankaitytei ir Algiui Grigui už giesmes bažnyčioje.

Dėkojame kun. Daugінčiui už gedulo mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Ačiū Šauliams už karsto nešimą.

Gili padėka visiems, išreiškusiems užuojautą žodžiu, raštu ar gėlėmis šioje liūdesio valandoje. Ačiū visiems, kurie aukojo Šv. Mišioms ar labdarai velionio atminimui. Ačiū visiems laidotuvių dalyviams už velionio palydėjimą.

Šeima taip pat nuoširdžiai dėkoja laidotuvių direktoriui p. D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę žmona, duktė ir sūnus su šeima.

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003
Sally Donald M., Jr.

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APLINK MUS

x Prez. A. Stulginskio moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, sausio 12 d., 7:30 val. vak. pas Nidą Tijūnėlytę, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL. Numatoma dr. Aro Žliobos paskaita ir skaidrės apie mediciną Nigerijoj. Gal bus rodomas ir filmas apie Simą Kudirką. Visi moksleiviai kviečiami.

x Rašytojas Aleksandras Merkelis šį ketvirtadienį švęs savo gimtadienį, džiaugdamasis, kad jo parašyta monografija „Didysis varpininkas Vincas Kudirka" jau pasiekė knygų platintojus ir skaitytojus. Šį sekmadienį, sausio 14 d., Chicagoje, Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje rengiama monografijos sutiktuvių popietė su profesionalų menininkų atliekama dr. V. Kudirkos kūrinių programa. Pradžia 2:30 val. p.p. Visuomenė kviečiama dalyvauti knygos sutiktuvėse ir po to vyksiančiose vaišėse.

x Solisto Vaclovo Daunoro, pianisto Roberto Bekionio ir aktoriaus Algirdo Grašio koncertas Chicagoje praėjo su dideliu pasisekimu. Šie menininkai sausio 13 d. koncertuos Clevelande, sausio 14 d. Detroite, sausio 21 d. Los Angelėje ir sausio 25 d. St. Petersburge

x Mindaugas Tamošiūnas yra kompozitorius, dirigentas, muzikos dėstytojas, Jo vadovaujamas „Oktavos" orkestras 12 asmenų pirmą kartą Chicagoje koncertuos sausio 27, 28, 29 d. Jaunimo centre. Bilietai iš anksto gaunami Margučio raštinėje ir Vaznelių parduotuvėje.

x Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centras ieško tarnautojo-os sekretoriaus-administratoriaus pareigoms Jaunimo centre, 20 val. į savaitę. Geros sąlygos. Skambinti: **312-434-4545 arba dr. J. Račkauskui, 708-425-4266.**

(sk)

x Gavėnios susikaupimas Medjugorje su tėvu Jonu Kidyku, SJ, š.m. kovo 22-30 d. Kelionės pilna kaina $988. Informacijai skambinti ar rašyti: B. Zalatorienei, Travel Advisers, Inc. 1515 N. Harlem Ave., Oak Park, IL 60302, **tel. (708) 524-2244;** arba I. Baleišienei vakarais **tel. (312) 226-7275.**

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Chicagos aukštesnioji lit. mokykla, veikianti Jaunimo centre, vasario 3 d. vakare švęs 40 metų gyvavimo sukaktį. Dalyvauti kviečiama visa lietuviškoji visuomenė.

x Chicagos Lietuvių jaunimas yra kviečiamas į Jaunimo sąjungos susirinkimą sausio 12 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Gintaro svetainėje. Prašoma nesivėluoti.

x Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų seksteto dainininkės A. Aleknienė, M. Radzevičienė, V. Urbonienė, I. Pocienė, J. Paškevičienė, S. Rudokienė, vadovaujamos muz. J. Sodaičio, sausio 21 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Šaulių namuose atliks meninę programą Gen. T. Daukanto jūros šaulių kuopos rengiamame Klaipėdos krašto atvadavimo sukakties minėjime.

x LB Brighton Parko apylinkės valdyba kviečia metinį savo narių susirinkimą sekmadienį, sausio 14 d., Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje tuoj po 10 val. lietuviškų šv. Mišių. Visi nariai prašomi gausiai dalyvauti ir parodyti solidarumą lietuvybės veikloje. Bus pirenkama valdyba ir pateikta metinė valdybos darbų apžvalga.

x Švietimo tarybos ruošiama priešmokykliniio auklėjimo ir pradinių mokyklų mokytojų darbo konferencija bus sausio 21 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Maloniai kviečiame visus mokytojus, dirbančius lituanistinėse mokyklose, atvykti į konferenciją.

x Lietuvių Fondui vajaus proga aukojo: po **$1,000** Juozas ir Marija Mikoniai, Vidmantas ir Maria Raišiai, **$200** Gediminas Balanda, **$107** Petras Bernotavičius, po **$100** dr. Kęstutis ir dr. Juzė Aglinskai, Antanas ir Filomena Galdikai, Joseph Grinius (pakartotinai), Mindaugas Jatulis, LB Klevelando apylinkė, Vida Morris. Čekiai išrašyti gruodžio 31 d. ir gauti iki sausio 15 d. bus įskaityti į 1989 m. aukas. Lietuvių Fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siųsti — 3001 W. 59th St., Chicago, Il 60629.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. (708) 361-5950** arba **(708) 636-6169.**

(sk)

x Los Angeles, CA sol. Vaclovo Daunoro, pianisto Roberto Bekionio ir akt. Algirdo Grašio koncertas bus sausio 21 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje 1 val. p.p. Bilietus į koncertą galima įsigyti pas Liet. Fondo įgaliotinę, **Violetą Gedgaudienę, tel. 805-259-0258.** Paaukoję 100 dol. Lietuvių Fondui gauna 2 svečio bilietus.

(sk)

x Naujausios žinios iš Lietuvos kasdien girdimos ne tik naujais, bat ir senais Grundig radijais. **Gradinskas, 2512 W. 47 St. 376-1998.**

(sk.)

x Keičiame dolerius į rublius aukštu santykiu. Padedame įsigyti vertingus daiktus Lietuvoje. Skambinti **312-434-8618 iš ryto arba vakare.**

(sk)

x Ieškau savo paklydusio šuniuko Marquette Parko apylinkėje: ilgaplaukis, juodai pilkas, snukutis baltas, viena akis mėlyna. Turi Indianos medalį. Vardas Gillian. **Radusiam** atlyginsiu. Skambinti **(312) 471-6463.**

(sk)

x Amerikos Lietuvių Taryba paruošė radijo valandėlėms Vasario 16 šventei programą. Lietuviškai įkalbėjo dr. J. Adomavičius, angliškai įkalbėjo Daiva Meilienė. Juostelę galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje.

x Algirdas Grašys, Jaunimo teatro ir televizijos aktorius — humoristas, atliks linksmą programą sausio 11 d., ketvirtadienį, 3 val. Vyresniųjų lietuvių centre. Atvykite ir susipažinkite, išgirskite visoje Lietuvoje jau žinomą humoro ir išminties garsintoją.

x Susitikimas su Petru Cidziku ruošiamas Jaunimo centre sausio 21 d. 3 val. p.p. P. Cidzikas yra kalėjęs lageriuose ir badavęs 74 dienas, savo badavimu išlaisvino 15 politinių kalinių. Lietuviškoji visuomenė yra kviečiama gausiai dalyvauti. Po to bus vaišės kavinėje.

x Gabriel Richard institutas duos įvairius kursus nemokamai nuo sausio 15 d. Svečiai kviečiami prisistatyti sausio 9 arba sausio 16 d. 7:30 val. vak. St. Bede School, Coffee House, 82 ir Kostner, Chicagoje. Informacijų gauti galima telefonu 708-296-7063.

x „Ateitis", lapkričio-gruodžio mėnesių pasiekė redakciją. Tai Ateitininkų federacijos leidžiamas katalikiškas lietuviškos orientacijos žurnalas pereitų metų 6 nr. Numeryje yra daug informacijos iš Lietuvos ir išeivijos ateitininkų veiklos. Žurnalas retai išeidavo, bet dabar išleidžiamas gražiai sutvarkytas naujos redaktorės Danutės Brazytės-Bindokienės. Jai padeda redakcinė kolegija — Ramunė Kubiliūtė, Rūta Sidrytė ir Viktutė Venclovaitė. Techniškai tvarko Jonas Kuprys, administruoja pats federacijos vadas Juozas Polikaitis.

x Andrius Petkevičius, Hamilton, Ont., Kanada, mūsų bendradarbis, lietuviškos spaudos rėmėjas, platintojas, pratęsė prenumeratą, pridėjo 15 dol. auką, o už parduotas knygas atsiuntė 417.45 dol. Nuoširdus ačiū.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (312) 238-9787.

(sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namus parduoda greit. Įkainojimas — veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. (312) 778-2233.**

(sk)

x Lėktuvo bilietai jūsų artimiesiems: Maskva-Chicaga-Maskva nuo **764 dol. iki 797 dol.** Maskva-New Yorkas - Maskva nuo **638 dol. iki 670 dol. Skambinti G. T. International, (708)-430-7272.**

(sk)

x G.T. International, Inc. prašo atkreipti dėmesį, kad gydytojų suvažiavimas įvyksta **gegužės mėn. 20-24 d. Kaune.** Dar yra likę ribotas vietų skaičius **G.T. International Kultūros Kongreso-Gydytojų suvažiavimo tūre gegužės 15 iki 31 d. 1990 m. Skambinkite (708) 430-7272.**

(sk)

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė Chicagoje, sav. A. ir F. Šlutai, atidarė skyrių **St. Petersburg Beach, FL, 400–70th Ave.** Šio skyriaus vedėjai Z. ir E. Radvilai. Abiejose parduotuvėse rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pageidaujamų reikmenų didelį pasirinkimą. Greitai ir saugiai siunčiame jūsų dovanas į Vilnių **kargo — oro linija.** Kviečiame apsilankyti.

(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Į BETLIEJŲ

Kelią rodė, žvaigždė švietė,
Visus žmones šventėn kvietė.
Gimė Dievas, garsas ėjo,
Į Betliejų jie skubėjo.

Ir karaliai karūnuoti,
Sidabruoti ir auksuoti.
Suko kuprius į tą šalį,
Pas Jėzulį Visagalį.

Dėjo auksą, dėjo myrą,
Tuo parodė meilę tyrą.
Tarp paprastų piemenėlių
Ir nekaltų gyvulėlių.

Alb. Kašiubienė

KAS ATSITIKTŲ...

Kas atsitiktų, jeigu žmonės, kurie spausdina kalendorius, pamirštų išspausdinti gruodžio 24 ir 25 dienas? Metai be Kalėdų būtų tikrai kitokie. Močiutės neturėtų ilgai darbuotis kepdamos pyragus ir sausainius. Jaunesni vaikai pasiilgtų Kalėdų senelio ir nebegautų dovanų. Prekybininkams sumažėtų prekių pardavimas. Nebebūtų šeimyniškos meilės puošiant eglutę. Negirdėtumėme kalėdinių giesmių bei reklamų radijo bangomis ir televizijose, nematytumėme kalėdinių filmų bei vaidinimų kinuose ir teatruose.

Šiomis dienomis mes dažnai pamirštame pagrindinę šv. Kalėdų prasmę — tai yra Kristaus gimimo šventę. Be Kristaus gimimo pasaulis tikrai būtų kitoks. Šiais metais, kai atidarysite dovanas, kepsite sausainius arba puošite eglutę, nepamirškite nors kartą Kristui padėkoti už Jo meilę mums.

Elena Tijūnelytė, VIII kl.
K. Donelaičio lit. m-la.

JĖZAUS ŠYPSNYS

(Kalėdų legenda)

(Tęsinys)

— Ne, — tarė Olga, bet jos balsas drebėjo.

Aukštai švietė aiškus mėnulis, sniegas blizgėjo lyg brilijantų prisėtas, bet šakoti medžiai mėtė aplinkui šešėlius, kurie atrodė, lyg raganos išskėsti nagai, kad pagriebtų ką nors. Baimė apėmė kunigaikštytę. Kažin kas ten toje šešėlių tamsumoje slepiasi. Ar nepagriebs kas, kai reikės eiti pro šalį.

— Eikš! — tarė Jonas, kai juodu ėjo pro tankiai suaugusius medžius, — skubėkime; gali pastebėti Katarina, kad išėjome ir tuojau pradės mus vytis.

Tiesą sakant, ne tiktai Olga buvo baimės apimta, bet ir jis pats nemažiau bijojo, tik nedrįso pasirodyti bailiu savo seseriai.

— Kaip galima eiti greičiau su tokia sunkia pintine, — atsakė Olga. — Pasikeiskime rankomis, Joneli. — Jos rakos pradėjo labai šalti.

Taip jie ėjo kelias mylias, kol pagaliau užlipo ant vieno kalnelio viršūnės. Apačioje buvo kaimas. Jau buvo girdimas Kalėdų varpų skambėjimas ir matomi šviesūs žibintai, kuriuos žmonės eidami į bažnyčią nešėsi rankose.

— Na, — tarė Jonas linksmai ir padėjo ant sniego pintinę, kad valandėlę rankos pailsėtų, — jau mudu atlikome daugiau, negu pusę kelio.

Bet nelengvas buvo ėjimas žemyn nuo kalnelio su sunkia pintine rankoje. Buvo labai slidu. Ne kartą, netekę lygsvaros, parvirsdavo. Olga pametė vieną kaliošią, o Jonas virsdamas skaudžiai susimušė galvą.

— Ar pasieksime kada nors mes tą kaimą? — sudejavo Olga. — Jos maža kojelė be kaliošo labai sušalo, — Joneli, mano rankos ir kojos visiškai sušalusios, aš jų nebejaučiu, jos man nukris.

(Bus daugiau)

Vakaro tyloje tuščias kelias per Lietuvos mišką.

MANO VASAROS ATOSTOGOS

Šią vasarą aš su šeima skridau į Vašingtoną pas tetą. Apžiūrėjom miestą. Matėme kultūrinę parodą apie Saudi Arabiją. Taip pat jaunos kinietės dailininkės parodą. Arlingtono kapinėse matėme Nežinomojo kareivio kapą. Apžiūrėjome spaustuvę, kurioje spausdinami Amerikos pinigai. Smagiausia buvo vykti į Chincoteaque ir Assateaque salas. Tos salos saugoja Virginijos pakrantę nuo didelių jūros audrų. Tose salose važinėjomės dviračiais, ėjom į jūrą maudytis, lankėme pamokas apie jūros gyvūniją. Stebėjome laukinius arkliukus, stirnas ir įvairius paukščius, kuriuos valstybė globoja ir saugo. Skersai gatvės nuo mūsų viešbučio stovėjo laukiniai arkliukai, kuriuos pardavinėjo. Būčiau ir aš pirkusi, jei būčiau turėjusi pinigų. Mano mėgiamiausias arkliukas vadinosi Cresent. Jis buvo pusiau rudas ir pusiau baltas. Grįždami namo, mes buvome sustoję Hershy Parke. Važiavome „rollercoasteriu". Ir taip smagiai praleidome laiką. Kitais metais žadame vėl ten važiuoti.

Leila Saib,
Dariaus Girėno lit.
m-los 8 sk. mokinė.

GALVOSŪKIO NR. 51 ATSAKYMAS

Tarp tų dviejų paukščių šešėlių nebus pažymėtino skirtumo dėl to, kad šviesos šaltinis (saulė) yra 93 milijonų mylių atstume nuo žemės.

GALVOSŪKIO NR. 52 ATSAKYMAS

X reikšmė bus 823.

GALVOSŪKIO NR. 55 ATSAKYMAS

Arkangelas Gabrielius buvo Dievo pasiuntinys. Jis pranešė Zacharijui, kad gims jam sūnus — Jonas Krikštytojas. Po šešių mėnesių tas pats arkangelas aplankė Nazaretą, kur gyveno Marija. Marija pamačius Gabrielių išsigando, bet arkangelas nuramino ir pasakė, kad ji turės sūnų — Jėzų, kuris bus Dievo sūnus ir bus viso pasaulio valdovas ir tai įvyks Šventosios Dvasios veikimu.

GALVOSŪKIS NR. 71

Žemiau duota dvylika klausimų ir tyrs atsakymai, kurių tik vienas yra teisingas. Jūsų uždavinys bus surasti teisingą atsakymą ir jį parašyti. Duodami angliški pavadinimai, kad jums būtų lengviau surasti amerikietiškose enciklopedijose ar mokslinėse knygose. Už visus teisingus atsakymus gausite 10 taškų, jei padarysite klaidą — tik 5 taškus.

1. Kas didžiausas? Mercury, Uranus ar Earth.
2. Kas mažiausias? Atom, molecule, electron.
3. Kas karščiausias? Sahara, Dead Sea, New Guinea.
4. Kas šalčiausias? North Pole, South Pole, Siberia.
5. Kas greičiausias? Light, sound, man-made satellite.
6. Kas lėčiausias? Milliped, tortoise, porcupine.
7. Kas kiečiausias? Steel, marble, diamond.
8. Kas minkščiausias? Gold, bronze, silver.
9. Kas ilgiausias? Mississippi, Nile, Rio Grande.
10. Kas trumpiausias? Mile, rod, furlong.
11. Kas sunkiausias? Water, petroleum, mercury.
12. Kas lengviausias? Dram, grain, ounce.

Rašydami atsakymus galite duoti lietuviškus šių dalykų pavadinimus.

GALVOSŪKIS NR. 72

Kada Jėzus gimė? Pasiskaitykite religinės literatūros (enciklopedijos) ir atsakykite į šį klausimą. Už platesnį paaiškinimą gausite 10 taškų, už trumpą paaiškinimą — tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 73

T	X	B	U	Z
E	V	G	P	F
H	N	A	L	K
J	C	I	R	O
Y	W	S	M	D

(Žiūrėkite raidyną)

Dėdami raidę prie raidės sudarykite sutrumpintus JAV valstijų (states) pavadinimus. Galite padvigubinti raidę — panaudoti tą pačią raidę du kartus, jeigu bus reikalinga. Sudarykite kiek galite daugiausia sutrumpintų valstijų (states) pavadinimų, nemažiau 25.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 74

(Žiūrėkite piešinėlius)

Kuris iš tų nupieštų daiktų nesiderina su kitais?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 75

(Žiūrėkite skaitlines)

5×3+(7-3)-14÷7

Atlikite šį paprastą aritmetikos uždavinį ir atsiųskite rezultatą.

(5 taškai)

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Grūdelis prie grūdelio — štai ir pūrelis (senovinis saikas — matas). (Taupumas).

Panašus — kaip iš akies trauktas (Pasvalys). (Išvaizda).

Pėtnyčiom (penktadieniais), subatom (šeštadieniais) gimė kumeliukas aukso patkavom (pasagom) (Rimšė) (Mėnulis).